

STUN

Broj 36, veljača 2011.

SLUŽBENO GLASILO SAVEZA BAPTISTIČKIH CRKAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

JEDNOST, JEDINSTVO I NAVJEŠTAJ

Iv 17

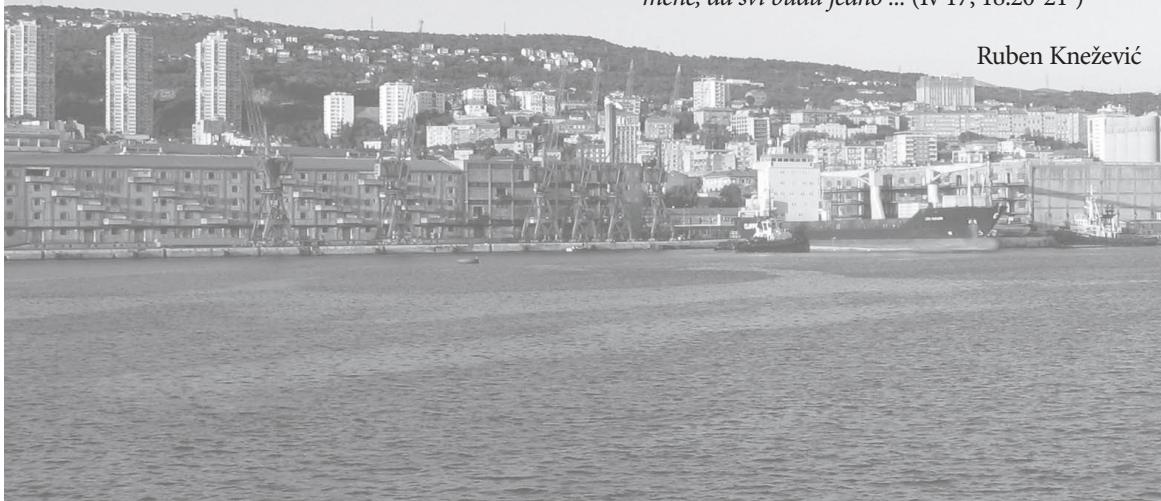
Tu jednostavnu i svečanu prošnju *da svi budu jedno – da budu jedno kao mi* Isus izriče na oproštaju s učenicima, ostavlja je kao zalog opstanku svojih sljedbenika. Oni su nesložni od prvoga dana, jedinstva nema, uskoro će se svi razbježati kao ovce bez pastira. Crkva koja će se nedugo potom utemeljiti razjedinit će se, konačno će se formalno i bolno podijeliti, čak i rascjepati.

Jedinstva, bar onoga kakva ga mi zamišljamo kao idealom pr(a)ve Crkve (jednodušna postojanost u apostolskom nauku, u euharistijskom zajedništvu i molitvama te u praktičnom svakodnevnom životu), nije bilo gotovo od samoga početka. Ali je Isusova molitva ipak uslišana: oni koji su iskusili *biti jedno* kao što su Sin i Otac jedno, *pronosili su njegovu Riječ* stoljećima diljem svijeta, upravo kako je on za njih i molio. Njegova je Crkva zato opstala. Jer Isus je molio za jednost, za sveprožimajući i jednodušnu međusobnu povezanost njegovih sljedbenika koja je nalik dubokoj, jedincatoj povezanosti Sina i Oca. I ne samo nalik nego je i jednim putem u jednost s Bogom.

Kršćanska jednost predstavlja više od ekumenских nastojanja za jedinstvom. Jednost je stanje, doživljaj i punina sjedinjenja s Drugim; jedinstvo pak više upućuje na ljudsko nastupanje i nastojanje k međusobnom približavanju, koje je – bez obzira na načelnu dobrohotnost – ponekad i neiskreno, često kompromisno, a u svakom slučaju crkvenopolitički obojeno.

Moderni ekumenski pokret započinje sredinom 19. stoljeća, a njegovu stvarnu nakon pojedine denominacije različito tumače. Dok je danas kod jednih više izoštrena potreba dijaloga i razgovora o pitanjima crkvenog jedinstva, uz naglašeno općenito nastojanje k promicanju jedinstva kršćana – bez obzira na to što će se imati u vidu kao ostvarenje toga jedinstva: vraćanje »matičnoj« Crkvi ili usuglašavanje različitih pristupa oko temeljnih teološko-vjerskih točaka, uz zadržavanje svojih posebnosti – kod drugih će pak biti istaknutija težnja razumijevanja »ekumenskog« u smislu djelovanja sveopće Crkve u naviještanju evanđelja čitavom svijetu, *do kraja zemlje* (Dj 1,8).

Ekumenska okupljanja u Hrvatskoj koja se, posebice u siječanskoj Molitvenoj osmini, održavaju kod nas već više od četvrt stoljeća, još uvijek nisu zahvatila – i pitanje je hoće li ikada uopće – najšire vjerničke slojeve. Nazoče im uglavnom crkveni dostojanstvenici sa svojim pratećim pomoćnim timovima. Sve je očitije kako ovakvi modeli susretanja nemaju onu životnu kršćansku snagu koja bi plamnjela prema jedinstvu. Bi li, međutim, zauzetost oko drugoga modela – evangelizacije i naviještanja evanđelja – dala opipljivije rezultate, bar u smislu pročišćenja iskustva *jednosti*? Jer, naposljetku, i sam Isus napominje: *Kao što ti mene posla u svijet, tako i ja njih poslah u svijet ... A ne molim samo za njih, nego i za one koji će po njihovoj riječi vjerovati u mene; da svi budu jedno ...* (Iv 17, 18.20-21^a)

Ruben Knežević

Iz tame na svjetlo
str. 2Iz povijesti
Baptističke crkve Sirač
str. 16

ΚΑΙ ΑΥΤΟΥΣ ΚΙΝΗΤΑΝ
ΙΝ ΚΑΡΙΝΘΙΑΝ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ
ΖΗΑΟΥΤΕΑΣ ΤΑ ΧΑΛΙΣ
ΤΑ ΤΑΜΕΙΩΝΑ ΚΑΙ ΕΤΙ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΙΣΤΑ ΚΑΙ ΕΤΙ
ΤΗΝ ΑΙΓΑΙΟΝ ΗΜΙΝΗΝ ΑΝΤΑΓ
ΓΑΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ
ΠΙΡΙΝΑΝ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΤΑΓ
ΓΕΤΟΝΑ ΧΑΛΙΣΧΙΩΝ
Η ΚΥΜΑ ΛΟΝΔΑΛΑΖΑΖΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΩΝ ΙΩΝΤΩΝ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΩΝ ΙΩΝΤΩΝ
ΠΙΑΝΑΝΤΑ ΚΑΙ ΠΑΣΑΝΕΝ
ΓΝΩΣΙΝ ΚΑΙ ΝΕΧΩΔΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΕΙΣΤΙΤΟΥΛΗΝ ΑΙΓΑΙΟΝ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΙΓΑΙΟΝ
ΑΣΜΗΓΙΧΟΥΟΝ ΟΝΕΙΜΙ
ΚΑΙ ΤΗΜΙΟΙΣΤΑΝΤΑΤΑ
ΥΠΟ ΚΡΙΤΑΙΔΟΥΟΝ ΙΩΝ
ΙΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΑΙΓΑΙΟΝ
ΙΝ ΑΙΓΑΙΟΝ ΗΕΩΝ ΑΙΓΑΙΟΝ
ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΙΕΩΝ ΑΙΓΑΙΟΝ

ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ι ΚΟΜΙΣΤΗ ΤΟΥ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΠΡΙΝ Η ΗΓΕΜΟΝΕΙΑ ΤΟΥ
ΑΞΕΛΟΗ ΓΟΤΣΑ ΕΙΟΝΤ
ΣΠΙΝΤΟΡΟΥ ΣΤΑ ΤΗΝ ΗΝ
ΟΣ ΣΑΛΑΟΥΝΟΝ ΟΝΗΠΙΟ
ΕΙΓΡΟΝ ΥΨΗΣ ΟΝΗΠΙΟ
Ο ΔΙΑΒΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΝΗΙΝ ΗΝΗΠΙΟ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΚΑΤΑ ΓΟΥΝΗ
ΕΙΝΑΙ ΒΑΣΙΣΤΗ Η ΕΛΛΑΣ
Ι Η ΕΛΛΑΣ ΤΟΥ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ι ΜΑΤΤΙΩΤΟΣ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΠΟΝΤΙΟΠΟΤΙΦΕΙΟΝ
ΑΓΓΙΤΙΟΠΟΤΙΦΕΙΟΝ
ΚΟΥΤΙΟΠΟΤΙΦΕΙΟΝ
ΓΟΝΑΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΓΡΟ
Ι ΝΟΣΟΙΝ ΝΥΝΕΙΔΕΜ
ΙΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΑΙΓΑΙΟ
ΣΙΝΑΣΤΑΥ ΤΟΥ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΠΙΝΑΚΕΤΕ ΣΑΓΡΑΦΕΙΟΝ

Hvalospjev ljubavi?
str. 22»Kršćanstvo cvate
u Africi«
str. 23

IZLAZAK IZ TAME NA SVJETLO

Dražen Radman, pastor BC Split

*On nas istrgnu iz vlasti tame i prenese u kraljevstvo svog ljubljenog sina,
u kome imamo otkupljenje, oproštenje grijeha ... (Kološanima 1,13-14)*

Još uvijek, iako je od tada proteklo već više mjeseci, inspirira me događaj iz Čilea kada su, nakon punih 69 dana, iz utrobe zemlje izvučena i spašena sva 33 zatočena rudara. U cijelom je svjetu operacija spašavanja prepoznata kao pravo čudo. Prizori izbavljenih ljudi u zagrljaju svojih žena, djece, majki, očeva i rodbine dotali su milijune ljudi te izmamili mnoštvo iskrenih suza.

Moram priznati da sam i ja pridodao nekoliko svojih suza ... No, u tim danima spašavanja razmišljao sam o ovom događaju i kao jednom od znakova koji Bog, na tako očit način, želi pokazati mnogima. Operacija izvlačenja rudara na površinu znak je pored kojega se ne bi smjelo olako proći. Znakovi, naime, i postoje da izreknu nešto više. Oni su, dakle, izazov i poziv.

Iznijet ću sedam kratkih usporedbi koje pojašnjavaju ovo moje razmišljanje.

1. Tama

Rudari su radili opasan posao pod zemljom. Odjednom, nakon urušavanja, našli su se zatočenima nekoliko stotina metara ispod površine, u potpunome mraku, bez ikakvih izgleda da bilo kako sami sebe izvuku na svjetlo dana. Jedini spas mogao im je doći odozgor, ako ih spasioci lociraju i nekako pronađu način kako da dospiju do njih.

Biblijska istina (Rimljanima 3,23):

Svaki čovjek, koji je ponajprije duhovno biće, nalazi se u tami, zatočen u bezizlaznoj situaciji. Nemoć, slabost i grijeh drže ga vezanim u dubokom mraku, i to bez obzira je li čovjek toga svjestan ili nije, osjeća li on to ili ne.

2. Potreba za spasom

Rudari su vrlo brzo postali svjesni potrebe vanjske intervencije, saznanja da im spas može doći jedino odozgor – ako ih netko uspije »locirati« i pronaći način i put da ih se izvuče. Znali su da će u suprotnom, nekoliko dana prije ili kasnije, umrijeti pod zemljom.

Biblijska istina (Djela 17,26-27):

Bog kuca na vrata srca svakog čovjeka. Govori mu o sebi, svojoj ljubavi i o Putu koji je izabrao i kojim ga želi izbaviti. Bog pomaže čovjeku da prije ili kasnije shvati kako se nalazi u tami iz koje ga jedino On – svojom rukom i snagom odozgor može izbaviti.

3. Velika nevolja kao velika prigoda

Zatočeni rudari, na tih nekoliko desetaka metara kvadratnih, imali su vremena razmislići o svome životu, o svome odnosu prema (ne)voljenim ljudima, ali i o svom odnosu prema samome Bogu. Teška nevolja češće nagna čovjeka da se počne pitati ...

Biblijska istina (Izajja 30,19-23):

Bog ne želi da čovjek pati te da ga tek kroz patnju zove upomoć. Međutim, čovječe je srce takvo da najčešće odbija »mirnodopske« znakove i pozive. Bog se stoga radi ljubavi »mora« poslužiti težom nevoljom i tjeskobom, kako bi taj isti čovjek zavatio u svojoj nemoći.

Bog, međutim, ne želi »samo« izbaviti čovjeka iz tame. On hoće da ga taj čovjek, kad izade na svjetlo, zavoli kao onoga bez kojega ne može i ne želi dalje živjeti.

4. Ponovno rođeni

Podignuti u kapsuli (posebno izrađenoj za tu prigodu) kroz uzak otvor, rudari su jedan po jedan izlazili na površinu, gdje su ih u suzama dočekivale žene, djeca, majke, očevi ... i predsjednik Čilea. Radost koja je ispunila njihova srca nije moguće opisati riječima. Bili su kao ponovno rođeni.

Biblijska istina (Ivan 3,3):

Bog je (i danas) u stanju doći i do najdubljeg mraka u kojem se čovjek nalazi, svojom i(l) tuđom krivnjom, te ga izvući na Svjetlo. Kad čovjek Boga zazove svim svojim srcem, Bog je u stanju učiniti ono što je ljudskom umu nezamislivo – podignuti ga iz duhovne smrti, udahnuti mu novi život i radosno ga primiti u svoje okrilje.

5. Dragocjenost jednog života

Cjelokupna operacija spašavanja (nazvana »Plan B«), bila je vrlo skupa. Koštala je oko 20 milijuna dolara. Dakle, oko 600 tisuća dolara po osobi. Naravno, vrijedilo je ... No, da li bi takva akcija spašavanja bila pokrenuta da je pod zemljom ostao samo jedan ruder? Da se kojim slučajem to dogodilo, to bi onda bilo uistinu fascinantno, zar ne?

Biblijska istina (Izajja 53,5-6):

Bog je platio skupu cijenu da bi za svakog čovjeka osigurao spas od prokletstva grijeha i tame. Dao je svoju ponudu – svoga Sina Isusa Krista. Pogledaj, da si ti bio jedan jedini grješnik na svijetu, On bi to isto učinio.

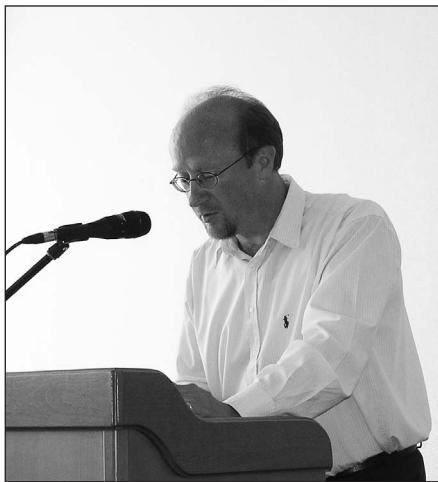
6. Svjedočanstvo

Rudare su, nakon nevjerojatne akcije spašavanja, pozivali na gostovanje u raznim mjestima, priredbama i emisijama, kako u svojoj zemlji, tako i u svijetu. Čuti ih (iz

prve ruke) o tome kako su sve to proživjeli i preživjeli, zaista je poseban događaj za duše onih koji su ih imali prigodu vidjeti, susresti i poslušati njihovo iznimno svjedočanstvo.

Biblijska istina (1 Petrova 2,9):

Čovjek kojega je Bog »dotaknuo«, odnosno iščupao ga iz ralja duhovne tame, ne može šutjeti o tome što mu se dogodilo. Jedva čeka tu Vijest podijeliti s drugima. Jer zna da je to najveća i najavažnija vijest od svih vijesti koje je njegov bližnji ikada čuo ili će čuti. Ljubav, radost, mir, oproštenje ... koje Bog u Isusu Kristu daje svima koji su »pod zemljom« – jest blago koje se ne smije držati za samoga sebe, ako je vjerniku zaista stalo do spasenja njegovih bližnjih i dalnjih. Pod pretpostavkom da je on sam, uistinu, izvučen iz tame.

7. Zajedništvo

Rudari su, tijekom 69 dana boravka pod zemljom, na svega nekoliko desetaka metara kvadratnih, organizirali življenje. Zajednički cilj i potreba prilagođavanja svojih postupaka i prohtjeva, a najviše karaktera, rezultirala je izvanrednim zajedništvom u krajnje nezavidnoj situaciji.

Biblijska istina (Psalom 133):

Čežnja za istinskim zajedništvom s onima u istom »položaju« odlika je stvarnoga kršćanina. Stavljanje svojih talenata, darova i sposobnosti na »raspolaganje« svima koji su u tom zajedništvu – odgovornost je baš svakog »rudara«, tj. vjernika. Pri tome se treba »odjenuti« u milosrdnu srdačnost, krotkost, odvažnost i ljubav, jer je ulog golem i dragocjen – jedan ili možda čak desetci ljudskih duša koji su u našoj blizini, zatočeni u svom mraku, čekajući na ruku spaša odozgor. Jedino od Boga, odozgor.

ODRŽAN ČETVRTI OMV SEMINAR

Posljednjim ovogodišnjim, četvrtim po redu seminarom iz programa *Obuka mladih vođa* održanim u Zagrebu 27. studenoga 2010. u organizaciji SBC u RH završila je prva godina njegova održavanja. Glavna je tema seminara bila osobni duhovni rast. Seminar je započeo bogoslužjem koje su pripremili sami sudionici seminara, predvođeni Filipom Gruićem iz Zagreba. Bogoslužje je uključivalo zajedničko proslavljanje kroz pjesmu i svjedočanstva, vrijeme za osobno promišljanje te vrijeme za molitvu u malim grupama.

Pastor Toma Magda u svome je prijepodnevnom predavanju potaknuo na promišljanje o pravoj pobožnosti na koju nas Krist poziva. Temeljeći svoju poruku na šestom poglavljiju Matejeva Evanđelja istaknuo je da ne smijemo zanemariti niti jedan od ovdje navedenih elemenata pobožnosti – molitvu, post, ali i davanje milostinje. Pastor Magda na veoma je slikovit način prikazao farizejski pristup pobožnosti te dao neke praktične smjernice za ustrajnost u pobožnosti na koju smo pozvani. U drugom je dijelu seminara dr. Ksenija Magda, na temelju 12. poglavljija Poslanice Rimljanim, na vrlo praktičan način ukazala na važnost razumijevanja pravoga duhovnog bogoštovљa koje uključuje prinošenje cijele svoje osobnosti pred Boga. Pri

tome je istaknula i to da je osnovna uloga duhovnih darova izgradnja jednoga Tijela te da je izuzetno važno prepoznavati i prihvataći različitosti u tome Tijelu. Učesnici seminara imali su prigodu rješavati test osobnosti, promisliti pojedinačno i u maloj grupi o tome kako njihova osobnost utječe na njihovo poimanje duhovnosti i na izgradnju Tijela.

Pauze tijekom seminara iskoristene su za predah i ručak, ali i za bolje upoznavanje i produbljivanje zajedništva koje iz seminara u seminar postaje sve kvalitetnije.

Na kraju seminara upriličena je mala promocija na kojoj su svi redoviti polaznici dobili na poklon knjigu *Omladinska služba sa svrhom* čiji je autor Doug Fields iz poznate crkve u kojoj je nastala i knjiga *Svrhovit život*.

Kao svi dosadašnji seminari i ovaj je ocijenjen vrlo visokim ocjenama uz pregršt ohrabrujućih i konstruktivnih komentara učesnika.

U OMV program do sada je na različite načine bilo uključeno ukupno 58 učesnika iz 15 različitih crkava. Od toga 30 polaznika možemo smatrati visoko motiviranim za program obuke, a što su oni pokazali svojim redovitim dolaskom.

Sljedeći OMV seminar najavljen je za 25. – 27. veljače 2011. (OMV tim/IBA/GC)

ZAVRŠIO TJEDAN MOLITVE – MOLITVA SE NASTAVLJA

U crkvama članicama SBC u RH prvi tjedan u svakoj godini već tradicionalno započinje molitvom. Na temelju materijala koji je ove godine priredio pastor Darko Mikulić iz Slavonskoga Broda, vjernici širom Hrvatske okupljali su se na zajedničkom razmatranju svetopisamske poruke i molitvi. Svjedočanstva govore da je za mnoge bilo posebno vrijeme kad su mogli u zajedništvu s ljudima s kojima dijele istu vjeru predati godinu koja je pred njima u ruke dobrega Boga. U nekim se mjestima molitva odvija u crkvenim prostorijama, dok u drugima vjernici otvaraju vrata svojih domova kako bi ugostili sestre i braću, pružajući time znak otvorenosti ne samo ljudima nego i Bogu koji blagoslovila one koji ga traže.

Svaka je večer, uz osobnu molitvu u tišini, bila posvećena molitvi za mjesnu crkvu molitelja, ali i za skupine crkava u Savezu. Tako se širi svijest o jednoj, široj obitelji koje je svaka zajednica dio. Obuhvaćene su sve crkve i udruge članice SBC u RH, od Dubrovnika do Vukovara.

Tako je ove godine u BC Osijek na molitvenom tjednu sudjelovalo više od polovine članova, što je znatno više u odnosu na prijašnje godine. Materijali za ovogodišnji molitveni tjedan bili su vrlo dobri, poticajni i nadahnuti i to je ostavilo traga na svima. Osjećani su bili pozitivno izazvani u ovoj godini da više gledaju, ovise i računaju s Bogom, da se hrabrije odlučuju na žrtvu i manje gledaju na sebe i svoja ograničenja. Osječka je crkva iskoristila prigodu kako bi molila za crkve u Savezu BC u RH te je tako posebno molila za svoju partnersku crkvu u Zagrebu (Radićeva). Vrhunac je dakako bila molitva u nedjelju na kojoj se molilo posebno za

Slavonski Brod i prikupljalo sredstva za tamošnji novi molitveni dom.

Iz nekih crkava, poput **glinske Baptističke crkve**, dolaze vijesti kako je ovogodišnja gripa poslijedovala odzivom manjeg broja vjernika na molitvena okupljanja, ali su unatoč tome kvaliteta materijala i žar molitve onih koji su se mogli odazvati potaknuli duhovnu obnovu kod pojedinaca.

U BC Karlovac vjernici su se odazvali u velikom broju, a među njima bilo je i mnogo mlađih koji su prepoznali važnost zajedničke molitve početkom nove godine. Prema riječima pastora Ladislava Ružića cijela je zajednica uživala u do sada najbolje razrađenom programu za molitveni tjedan koji je bio tako životan i jezgrovit; u njemu je bilo izrečeno ono najbitnije i najsvetiće. Na nedeljnome je bogoslužju pastor Ružića pročitao pismo pastora Darka Mikulića komu se i ovim putem zahvaljujemo na trudu oko pripreme materijala. Molitveni tjedan i dalje se nastavlja u **Baptističkoj crkvi u Dugoj Resi**.

U **riječkoj Baptističkoj crkvi** molitva se odvijala po domovima u četiri skupine. Zbog veličine grada, a kako bi se svima omogućilo da uz manje putovanja prisustviju molitvi, svaku je večer druga obitelj otvarala svoj dom. I tu je ove godine zabilježen veći odziv nego prije. Kao i u drugim crkvama, molitveni je tjedan zaključen molitvom za crkve u Istočnoj Slavoniji, a novčani su prilozi priključeni za potrebe crkve u Slavonskome Brodu. (IBA/GC)

PRIPREME ZA POKRETANJE RADIOTELEVIZIJSKE SLUŽBE

Komunikacija je jedan od pet segmenata *Strategije 2020*. Komunikacija je način postojanja koji je Savez baptističkih crkava u RH izabrao kako bi ispunio svoje poslanje – učiniti Krista prisutnim. Živimo u svijetu medija koji svakodnevno ispunjavaju naš prostor lošim vijestima, no kako se koristiti tim istim medijima da navijestimo Dobru vijest?

Radio

Dva su nova projekta u pripremi: kršćanska radio postaja i tv-služba. Sve je počelo sa željom o kršćanskoj radio postaji koja bi ljudima na medijski moderan način približila vjeru u Krista. Mario Časni pronašao je za tu viziju partnera i suradnike u vodstvu SBC u RH i u misijskoj organizaciji HCJB. Toj su se viziji pridružili i bračni par Tihomir i Ulrike Vekić. Uskoro je donesena odluka o uređenju radio studija u Pastoralnom centru u Čakovcu. Radovi su u tijeku i očekuje se njihov skori završetak. Paralelno se radi na okvirnoj

programskoj koncepciji. Nakon toga slijedi opremanje studija, okupljanje suradnika i njihova obuka te početak proizvodnje radijskog programa. U prvoj bi fazi radio postaja funkcionalira kao internetski radio dok se radijska ekipa ne uhoda i dok se ne stvore finansijski uvjeti za traženje FM koncesije.

Paralelno s radijskom službom razvijat će se i internetski portal koji će osim live streaminga radijskog programa i podcasta nuditi različite kršćanske sadržaje i mogućnost chata te foruma.

TV-služba

S njemačkom kršćanskim TV (ERF Eins) dogovoren je pilot projekt od 5 emisija »Hof mit Himmel« (*Otvoreno nebo*) u kojima ljudi svjedoče o tome što je Bog učinio u njihovu životu. To su snažna svjedočanstva koja vjeru u Boga prikazuju na zaista autentičan način. Prva je emisija prikazana za Božić.

Potreba za suradnicama/suradnicima

- Molitveni partneri: Crkve, molitvene grupe i pojedinci koji su spremni redovito i konkretno moliti za ovu službu prema primjenim molitvenim potrebama.
- Radijski voditelji, novinari, tehničari, urednici ... (obuka osigurana)
- Osobe za kontakt sa slušateljima i gledateljima (telefon, e-mail ili pošta)
- Web dizajneri, IT stručnjaci i stručne osobe za održavanje internetske stranice, pisanje članaka i kontakt putem chata ili diskusija na forumu.

Udružimo li svi snage i talente i svatko uloži nešto od svoga slobodnog vremena u ovu službu, tada možemo ostvariti ovu viziju. Računamo na mrežu suradnica i suradnika, volontera koji svoj doprinos mogu ostvariti u mjestu u kojem žive uz pomoć drugih suradnika te uz koordinaciju i potporu suradnika u studiju u Čakovcu.

Za detaljnije predstavljanje službe u mjesnim crkvama kontaktirati Maria Časnija: mcasni@gmail.com ili mob: 095/8840-229 odnosno Tihomira Vekića na e-mail: tiho.2010@gmail.com ili mob: 092/3063-814.

Dio članova tima za komunikaciju SBC u RH na sastanku u Zagrebu 17. 12. 10.

Slijeva nadesno: Željko Mraz, Giorgio Grlj, Mario Časni i Tihomir Vekić.

IBA pita:

PO ČEMU ĆEMO PAMTITI 2010. GODINU?

Ako je suditi po medijskoj slici prošle godine, ona mnogima neće ostati u lijepom sjećanju. Globalna kriza zahvatila je i Hrvatsku. I političari i građani ustvrdjuju kako ovu godinu treba čim prije zaboraviti, ali se isto tako upozorava da će nastupajuća 2011. biti još i težom.

Po čemu će ovu godinu pamtiti Savez BC u RH i mjesne baptističke crkve u Hrvatskoj?

Nekoliko je važnih inicijativa i događaja koji su obilježili **djelovanje Saveza baptističkih crkava u RH u prethodnoj godini**. Po prvi put u svojoj povijesti baptisti u Hrvatskoj imaju dvije obrazovne institucije integrirane u hrvatski školski sustav. To su Srednja škola Čakovec (gimnazijski i medicinski smjerovi) s Učeničkim domom »Svjetionik« te Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirk« koji je postao dijelom Zagrebačkoga sveučilišta sa svojim preddiplomskim i diplomskim studijem iz protestantske teologije.

Nakon Sporazuma koji je potpisana s Hrvatskom radiotelevizijom na lokalnoj je razini – na Radio Rijeci – pokrenuta emisija pod nazivom »Susreti«, koja prati dogadanja u vjerskim zajednicama na području Rijeke.

Prihvaćanjem Strategije 2020., na nekoliko se područja, posebice u Obuci mlađih vođa (OMV) i komunikaciji, krenulo u njezinu implementaciju. U službu su se uključila dva nova pastora pripravnika (Ratimir Pilja i Siniša Hamp), a dvojica su ordinirana za pastore (Ivan Špičak i Dražen Ogrizović). Velika je praznina u SBC u RH nastala, nažalost, odlaskom dr. Davorina Peterlina – izjavio je Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH.

Zadarska baptistička crkva proteklu će godinu pamtitи po temeljitoj rekonstrukciji stare crkvene zgrade. Uz pomoć donatora i vlastitim radom zgrada je obnovljena kako bi mogla poslužiti za redovita bogoslužja te za evangelizacijska i druga kulturna događanja. Kroz taj je posao zajednica živnula, a posebno je važno naglasiti dodatno samopouzdanje i polet koji su izniknuli iz zajedničkoga djelovanja koje je pokazalo da se zajedno može učiniti mnogo više nego što se u početku mislilo da je moguće – riječi su Teofila Mršića, zadarskog pastora.

Godina 2010. u BC Andrijaševci svakako je godina za pamćenje. Molitveni tjedan organiziran je na drugačiji način što je pridonijelo njegovu uspjehu. Poboljšan je rad vjerouauka, a pastoru Davidu Dobutoviću pridružio se u službi i Josip Dobutović.

Time se olakšavaju pastorove ljetne obveze kada vodi kamp Činta. Veliki su događaji zajedničko krštenje u Osijeku te tradicionalni susret vjernika Istočno-slavonskog okružja. *Iako je cijeli svijet u recesiji, vjernici BC Andrijaševci gledaju na sljedeću godinu s optimizmom: planiramo promijeniti krov na crkvi, što će biti realizirano u proljeće 2011. – kazuje pastor David Dobutović.*

Godina 2010. pakračkoj Baptističkoj crkvi bila je teška, jer su mnoge obitelji bile zahvaćene velikom krizom. *Kašnjenje i rezanje plaća te druge recesiske mјere, k tomu prekovremeni radovi bez plaće uz prijetnje otkazom ... sve je to pogodilo naše obitelji koje već i tako žive u teškim okolnostima. Nekima su ove okolnosti pomogle da se približe Bogu, dok su neki pod pritiscima posustajali i klonuli. Biti pastорom u takvim okolnostima nije nimalo lako, jer valja imati na srcu i u mislima da je plaća s plaćnima i radost s radosnim naš poziv. Stoga, s Božjom pomoći, izdizali smo se iznad ovih okolnosti sa srđnim krajem u spoznaji da nas »nikada nije ostavio Bog naš«. Kroz teška vremena nosio nas je na svojim moćnim rukama. Umnožio je ono malo i pokazao nam da drži svoja obećanja onima koji se njemu utječu. Učio nas je: »Sva radost tvoja neka bude Gospodin« – svjedoči Timothy-Ivan Špičak, pastor u Pakracu.*

U Baptističkoj crkvi Karlovac, 2010. godina ostat će upamćena po mnogim izvanrednim stvarima. *U našu zajednicu došlo je mnogo novih ljudi od kojih je čak sedam svoju vjeru potvrdilo i svetim činom krštenja, održanim u svibnju. Novi vjernici koji su veoma aktivni u zajednici veliko su nam ohrabrenje i poticaj za daljnji rad i ustrajnost u evangelizaciji. Ljeto smo proveli u druženju s našim gostima iz Škotske s kojima smo zajedno služili ljudima u našem gradu Karlovcu i koji su nam pomogli produbiti međusobne odnose na molitvenim sastancima koje smo održavali svaki dan. Zahvaljujući članovima tima iz Škotske koji su nam darovali lutke, dobili smo priliku započeti novu službu u svojoj crkvi. Osnivali smo lutkarsku skupinu Baptističke crkve Karlovac s kojom smo u ovo božićno vrijeme obišli mnoga mjesta govoreći o pravom smislu Božića – o Isusovu rođenju. S lutkarskim predstavama okrenuli smo se prema ljudima izvan naše crkve, jer na taj način želimo pridonijeti svome gradu i svim ljudima koji su dio naše sredine. U Baptističkoj crkvi u Dugoj Resi godina 2010. ostat će upamćena po molitvenim sastancima koji su se održavali za vrijeme molitvenog tjedna u siječnju. Nakon molitve vjernici su*

se međusobno posjećivali po kućama gdje su nastavljali ugodno druženje. Na tim sastancima osjetila se velika povezanost i zajedništvo među prisutnima čime su se učvrstili odnosi u toj zajednici – javlja Sonja Rozner Malina, naša dopisnica iz Karlovca.

Pastor Baptističke crkve Zagreb (Radićeva 30) Zdenko Horvat navodi seminare s kojima su započeli u siječnju – rad u malim grupama u prostorima crkve, prema temama iz knjiga »Duhovne discipline« i »Iskusiti Boga«. U seminare je bilo uključeno sedamdesetak ljudi u pet grupa. U svibnju su oni koji su uzvjerivali u Krista posvjedočili svoju vjeru krštenjem. Tijekom svibnja i lipnja održani su izbori za starješine i đakone, a njihovo je rukopolađanje uslijedilo ujesen. Početkom prosinca, u podrumu crkve održan je Božićni sajam. Prihod od prodaje podijeljen je ljudima u potrebi, ne samo članovima nego i prijateljima crkve.

A Mihal Kreko, pastor **Baptističke crkve Malešnica/Zagreb**, kaže da je 2010. godina bila za BC Malešnica obilježena značajnim brojčanim rastom, zaokruženim radom s djecom i mladima, povećanim aganžmanom nove generacije mladih u radu i službi crkve te pojavkom novih potencijalnih slugu/voda za novu ulogu crkve u gradskoj sredini – crkve koja je autentično zauzeta u svijetu i za svijet, ali nije od svijeta.

Svim čitateljima i suradnicima želimo da i nova godina bude godina pouzdanja u Gospodina kako bi po svakome od nas i po svima nama zajedno mogao ostvarivati svoj naum! (IBA/GC)

PRVI ROĐENDAN SMS-BIBLIJE

»SMS-Biblija« – besplatan servis slanja biblijskih stihova na mobilne uređaje obilježava svoj prvi rođendan. Početkom 2010. servis je zaživio i svakim se danom prijavljuju osobe željne čitanja Božje riječi. Danas više od 110 osoba iz cijele Hrvatske i Makedonije redovito prima biblijske stihove na mobitel.

Želite li se i Vi prijaviti pošaljite ime i prezime, broj mobitela i mjesto stanovanja na broj 095-5484238. Želite li u svojoj crkvi primati letke o SMS-Bibliji, javite se na email adresu: smsbiblija@gmail.com. Web-stranica servisa nalazi se na <http://www.sms-biblija.com>

DAN ZAHVALNOSTI U BC ANDRIJAŠEVCI

Jesen je vrijeme kada se cijelo Istočno-slavonsko okružje okuplja u BC Andrijaševci proslaviti Dan zahvalnosti. Dana 17. listopada oko 90 nazočnih okupilo se u andrijaševačkoj crkvi na zajedničko proslavljanje Boga. Nazočili su i gosti iz Njemačke, Tavankuta u Vojvodini, iz Pule, Slavonskog Broda, Cerne, Iloka, Piškorevaca i Osijeka te studenti s Evandeoskog teološkog fakulteta u Osijeku. Ovo nas podsjeća na činjenicu da je Slavonija Božja njiva te da nismo sami na polju gdje treba sijati riječ Božju.

Susret je započeo pastor andrijaševačke crkve David Dobutović čitanjem Psalma 46 i zajedničkom molitvom. Nastavilo se zajedničkim slavljenjem. Slijedio je jedan blok o kampusu Činta uz prikaz fotografija s kampa, a kao zahvalnost Bogu za takvo mjesto na kojemu se vidi Božje djelovanje.

Svojim glazbenim doprinosima susret su uljepšale »Cesarice« (obitelj Cesar iz Cerne), mladi iz osječke crkve i grupa studenata s osječkoga ETF-a.

Pastor Toma Magda propovijedao je na tekst iz Ponovljenog zakona 8 gdje se opominje izraelski narod da ne zaboravi od koga im sve dolazi i da se ne uzohole te reknu kako su oni svojim rukama što postigli. Ovo je vrijeme kada se podsjećamo da sve što imamo dugujemo Bogu. Bogoslužje je završilo zahvalnim molitvama pojedinaca.

Svake se godine prikuplja dragovoljni prilog za određenu svrhu, a ove se godine prikupljalo za obnovu krova na andrijaševačkoj crkvi. Poslije bogoslužja uslijedio je bogat slavonski domjenak. (D. Dobutović/IBA/GC)

KRŠTENJE U BC MURSKO SREDIŠĆE

U Baptističkoj crkvi u Murskom Središtu održana je 24. listopada 2010. radosna svečanost krštenja. Trojica novoobraćenika Baptističke crkve »Emanuel« iz Varaždina posvjedočila su činom krštenja svoje pouzdanje u Gospodina Isusa.

Slavljenje je predvodio »Emanuel bend« iz Varaždina, a pastor crkve u Murskom Središtu Todd Dick propovijedao je na temelju teksta iz Lk 24 (Susret uskrslog Krista s dvojicom učenika na putu u Emaus), naglasivši tri ohrabrujuće istine: Isus je vjerni Prijatelj, savršeni Učitelj i vjerni Objavitelj.

Čin krštenja obavio je pastor Nikola Vukov, a poticajnu poruku prije Večere Gospodnje uputio je Vlado Hoblaj, starješina domaće crkve. Radost zajedništva s krštenom braćom i živahno druženje svih nazočnih nastavljeno je na domjenku u prostorijama crkve. (J. Vukov/GC)

KRŠTENJE U BC DARUVAR

Nedjeljno jutro 24. listopada 2010. bilo je u daruvarskoj crkvi radosno i bogato u Riječi, pjesmi i zahvalnosti. Toga su jutra kršteni Rahela Cenger, Silvija Kubica i Ivan Čorluka iz Daruvara te Lea Dubić sa svojom sestrom Majom Dubić Theiligh iz Koprivnice. Krštavali su pastori Ivan Špičak iz Daruvara i Nathanael Špičak iz Virovitice.

Osim spomenutih pastora, Riječu je služio i pakrački pastor Timothy Špičak te dr. Vlado Novaković, starješina BC Daruvar. U kratkim i nadahnutim propovijedima prisutni su mogli razmišljati o temama: »Zašto se Isus krstio?« (V. Novaković), »Kako se Isus suprotstavio kušnjama?« (N. Špičak), »Pravi razlog za slavlje u Domu Božjem« (T. Špičak), »Etiopljanin na putu krštenja« (I. Špičak).

Tijekom programa zajednica je uživala u skladnom pjevanju zborova iz Pakrac, Sirača i Daruvara te kvarteta iz Koprivnice. »Uvjereni smo da se toga dana i cijelo nebo radovalo, jer su se grješnici pokajali za svoje grijehi i doživjeli Božje oproštenje« – zaključuje svoje izvješće pastor I. Špičak. (IBA/GC)

HUMANOST NA DJELU U BC KARLOVAC

U karlovačkoj Baptističkoj crkvi održana je 9. studenoga 2010. akcija dragovoljnoga davanja krvi. Akciji su se odazvali vjernici Baptističke crkve i prijatelji crkve. Pastor Ladislav Ružička, koji je i inicijator ovakvih događanja posljednjih deset godina, zadovoljan je odazivom.

Dr. Vjeran Vuić, spec. transfuziolog, rekao nam je da dva ili tri puta tjedno djelatnici Odjela za transfuziju krvi iz Opće bolnice Karlovac izlaze na teren i provode dragovoljne akcije darivanja krvi. Dodao je da u karlovačkoj županiji godišnje oko 3000 ljudi dragovoljno daje krv.

Ranka Paić iz BC Karlovac krv je do sada dala 14 puta: *Dajem krv jer želim pomoći, to je nutarnja pobuda, davala sam krv još dok sam bila zaposlena, ali sam imala prekid od deset godina zbog bolesti. Kad mi se zdravstveno stanje popravilo, ponovno sam počela davati i davat ću dokle god mogu, jer znam da je to Bogu ugodno.* (S. Rozner Malina/IBA/GC)

SISAČKE CRKVE REFORMACIJSKE BAŠTINE OBILJEŽILE DAN REFORMACIJE

Dan reformacije ove je godine u Sisku obilježen u subotu, 30. listopada u Kazalištu 21 – i to prvi put u organizaciji Koordinacija crkava reformacijske baštine: Evandeosko-pentekostne, Kršćanske adventističke i Baptističke crkve. O reformaciji su govorili dr. sc. Igor Đurčik, profesor teologije iz Osijeka, pastor Vladimir Janušić iz Adventističke crkve te pastor Miloš Komanović iz Baptističke crkve, koji je predstavio knjigu Gene Whitinga »Zrinski, Međimurje i reformacija«. U glazbenom dijelu nastupio je Danko Tomanić s prijateljima i kršćanska izviđačka grupa iz Virovitice s glazbeno scenskim igrokazom pod nazivom Psalti. (IBA)

TRODNEVNA EVANGELIZACIJA U ČAKOVCU

U BC »Betanija« u Čakovcu održana je od 29. do 31. listopada 2010. trodnevna evangelizacija. Pastor Damir Pintarić tijekom triju večeri razmatrao je sljedeće teme: Što je religija? / Isus Krist – kritika religije / Tko je kršćanin?

Mladi iz čakovečke crkve proveli su zanimljivu anketu među slučajno odabranim građanima. Na pitanje o tome »Je li moguće biti kršćanin, a ne biti religiozan?«, građani Čakovca zanimljivo su odgovarali. Dio snimljenog materijala bio je prikazan svaku večer kao uvod u glavnu poruku. Pored osobnih svjedočanstva pojedinaca zbor BC »Betanija«, grupa »+50«, kantautor Rudi Fajgl te gosti iz Koprivnice zajedno su doprinijeli proslavljanju Boga.

Još je od svibnja cijela zajednica složno disala u molitvi za izgubljenim dušama. Bili smo blagoslovljeni u molitvama po kućnim grupama, još uvijek ne znajući kakav će biti odaziv na evangelizaciju. A on je bio iznad očekivanja i više nego što smo mogli moliti i misliti. Slava Bogu za ispunjenu bogoslužnu dvoranu, za one koji su prvi puta mogli čuti biblijsku evandeosku poruku – zaključuje svoje izvješće Dragica Baksa. (D. Baksa/IBA/GC)

DANI ZAHVALNOSTI U BC PAKRAC

U Baptističkoj crkvi Pakrac okupio se velik broj vjernika i prijatelja crkve na Danna zahvalnosti, duhovne obnove i evangelizacije održanim 13. i 14. studenoga 2010. Bile su to predivne večeri u Domu Gospodnjem gdje se očitovala Božja prisutnost kroz zajedništvo, štovanje, pjesme zborova, programe mladih i djece.

Subotnji je večer u slavljenju pjesmom vodio slavljenički tim pakračke crkve. Sudjelovalo je i crkveni mješoviti zbor. Gosti, članovi mješovitog zbora iz Daruvara, otpjevali su tri pjesme, kao i pastor Ivan Špičak uz pratnju Denisa Majora na klaviru.

Zagrebački pastor Zdenko Horvat nadahnuto je propovijedao o blagdanu prvana, izazvavši sve okupljene rijećima: *Podajmo Bogu prvo mjesto u svome životu, jer je to ponajprije za naše dobro, a potom i za dobro naših bližnjih bez obzira na bojaznost da bi oni onda mogli biti zapostavljeni. Nапротив, када је Бог на првом месту, тада од његове ljubavi, snage и из zajedništva с њим српимо изворе за предивне односе с ближњима.*

Okupljenima pored plodova zemlje u nedjeljno jutro u štovanju Gospodina pastor se obratio riječima: *Iako je Dan zahvalnosti blagdan folklora i opipljive materijalne vanjsštine, ipak, то је blagdan пријему цијело ljudsko биће може бити сјединjeno с Богом. Кључ истинске радости јест у Zahvalnom srcu које вјерује и pouzdaje се и онда када не види ... Zahvalni smo не због околности, него зато јер је Бог са нама usred svih околности. Zahvalnost je plod dubokog iskustva Boga živoga.*

Na nedjeljnju večernjem bogoslužju vjernici su ponovno uz slavljenički tim crkve proslavljali Boga. Program su obogatili zbor, mladi i djeca pakračke crkve. Program su započeli mladi igrokazom u kojem su se izmjenjivala četiri godišnja doba, a pri tome se svatko mogao poistovjetiti s određenim stanjem duše u kojem se nalazi. Djeca su, uz pjesmu, pokret i recitatorsko-dramski nastup pozvala na promišljanje o kruhu i o molitvi »Očenaš«.

Pastor Zdenko propovijedao je o blagdanu pomirenja istaknuvši kako zahvalnosti prethodi Dan pomirenja s Bogom: *Mi ne možemo ništa drugo učiniti osim oponinjati vas kao da Krist opominje по nama: molimo vas, pomirite se s Bogom!*

Vikend je završio zajedničkim domjenkom tijekom kojeg je bilo prilike za razgovor i međusobno ohrabruvanje. BC Pakrac zahvalna je pastoru Zdenku Horvatu što je odvojio svoje vrijeme za Pakračane i dopustio Svevišnjem da ga nadahne za ugodno mu djelo. (T. I. Špičak/IBA/GC)

ZAJEDNIČKO OBILJEŽAVANJE DANA REFORMACIJE U KARLOVCU

U Baptističkoj crkvi u Karlovcu mladi su 30. listopada 2010. obilježili Dan reformacije, sjećanje na dan 31. listopada 1517. kada je Martin Luther izvjesio svojih 95 teza na vratima crkve u Wittenbergu.

Susret je zaživio kao rezultat suradnje mlađih Baptističke crkve i Evanđeosko pentekostne crkve »Milost i istina« u Karlovcu. Okupilo se pedesetak mlađih iz obje zajednice. Cilj je susreta bio upoznavanje s osnovama povijesti Crkve, druženje i zajedničko slavljenje.

Profesorica povijesti Lana Pomoravec dala je kratki povijesni osrvt na povijest reformacije. Objasnila je kako je loše duhovno stanje crkve srednjeg vijeka proizvelo težnju za reformom te je naglasila Martina Luthera kao ključnu osobu novih promjena. Spomenula je društvene i političke okolnosti koje su utjecale na širenje reformacije, zaključivši svoje izlaganje navođenjem glavnih duhovnih tradicija koje su proizašle iz reformacije.

Mirna Ogrizović, jedna od sudionica susreta, izjavila je da je povijesni osrvt za nju bio jako zanimljiv te da je naučila i nešto novo: *Dio koji je na mene ostavio najveći dojam jest činjenica da su i prije reformacije djelovali ljudi poput Jana Husa i Johna Wycliffa koji su za svoje ideje položili i svoj život, ali su time i pripremili put za reformaciju.*

Student teologije Almir Pehlić iz BC Karlovac dao je kratak sažetak protestantske teologije objasnivši tri temelja reformacije:

samo Pismo, samo vjera i samo milost. Prilikom izlaganja istaknuo je kako je spasenje milosni dar Božji koji je besplatan i ne možemo ga zaslužiti svojim djelima. U svome se izlaganju dotaknuo poznatoga reformacijskog sloganata »Ecclesia reformata, semper reformata est secundum verbum Dei« koji govori da se crkva koja je reformirana uvijek ponovno reformira u skladu s Riječu Božjom. Time je prisutne mlađe ljude pozvao da čitanjem i proučavanjem Biblije i oni budu reformatori u današnjem vremenu reformirajući crkvu i društvo vođeni Božjom Riječu.

Mia Pavlaković iz EPC »Milost i istina« doživjela je ovo predavanje kao pozitivno iskustvo: *Ovo predavanje podsjetilo me da je temelj Božja Riječ te da se kroz tu Riječ crkva uvijek reformira.* Emanuel Ogrizović propovijedao je na temu Petrove izjave »Ti si Krist, Sin Boga živoga« naglasivši da je to osnova na kojoj trebamo graditi svoj život i život crkve.

Mladim ljudima iz evanđeoskih zajednica koristi da čuju povijest i neka temeljna teološka načela. Spoznaja o tome kako su nastale njihove zajednice pomoći će im u traženju njihova identiteta – izjavio je Ivan Karadža iz Zagreba.

Bendovi Votum i Egzit vodili su nadahnuto slavljenje. (S. Ronzner Malina (IBA/GC)

ZASJEDANJE IO SBC U ZADRU I SEDMI SUSRET BAPTISTA DALMACIJE

Izvršni odbor SBC u RH svoje je jesensko dvodnevno zasjedanje održao od 11. do 13. studenoga 2010. u prostorijama BC Zadar. Domaćin susreta bio je mjesni pastor Teofil Mršić.

Prvi je dan sastanka protekao u neformalnoj atmosferi

RH i Susret baptista u listopadu. Bit će tu i nastavaka već započetih seminarja permanentnog obrazovanja, evangelizacija i konferencija. Razmatrana su nadalje kadrovska i pastoralna pitanja u nekoliko crkava. Pozdravljeni su mlađi ljudi koji su se nakon završenog teološkog obrazovanja uključili u pastoralni rad, a pohvaljene su i inicijative obnove rada u onim crkvama gdje je taj rad zamro. Izvršni je odbor upoznat s radom i trenutnom situacijom u Učeničkom domu »Svjetionik« i u Srednjoj školi Čakovec. Također je dogovoren naputak koji će se dati članovima baptističkih crkava povodom popisa stanovništva u travnju sljedeće godine. O postignućima u pojedinim segmentima Strategije SBC u RH do 2020. govorili su njihovi voditelji. Dogovoren je također i stav SBC u RH s obzirom na neke poteškoće koje se pojavljuju u radu mjesnih crkava.

Posljednji dan boravka članova IO SBC u Zadru – 13. studeni – bio je i dan 7. Susreta baptista Dalmacije. Okupili su se vjernici iz crkava u Dubrovniku, Splitu, Šibeniku i Zadru. Vjernici iz Zadra u svome su novoobnovljenome molitvenom domu ugostili sestre i braću iz cijele Dalmacije. Svi su zajedno svojim doprinosima u pjesmi, svjedočanstvima i slavljenjem obogatili događanje koje je završilo u poslijepodnevnim satima nakon zajedničkog ručka. Na skupu je

propovijedao riječki pastor Giorgio Grlj. U svojoj je propovijedi, temeljenoj na poslanici apostola Pavla Efežanima, istaknuo da – premda nas je Bog u Kristu u nebesima obdario svim duhovnim blagoslovima – još uvijek živimo na zemlji i tu smo uključeni u duhovnu borbu čiji je cilj ostvarenje Božje namisli: »objediniti sve u Kristu«. (IBA/GC)

druženja, u razgovoru o temi »Disciplina vodstva« (tema preuzeta iz knjige *Duhovne discipline*, Stepless, Zagreb), u molitvi jednih za druge te šetnji Zadrom. Bio je to dobar uvod za drugi, radni dan zasjedanja Izvršnoga odbora. Dogovaran je kalendar glavnih događanja za sljedeću godinu. Tako će nakon molitvenoga tjedna u siječnju, uslijediti u travnju (izborna) Godišnja skupština SBC u

EVANGELIZACIJA U NOVOM MAROFU

U Novom Marofu održana je 19. studenoga 2010. evangelizacijska večer. Gost govornik bio je Vlado Hoblaj, starješina Baptističke crkve u Murskom Središću, gradiću udaljenom 50 km od Novog Marofa. S obzirom na dugogodišnju suradnju crkava u Varaždinu i M. Središću, vjerovali smo da će ovaj posjet znatno pridonijeti počecima u Novom Marofu.

V. Hoblaj govorio je na temu »Kako pronaći mir u svijetu u kojem živimo«, a susretu se odazvalo 13 osoba. Uoči susreta bilo je posebno teško čuti informaciju našeg prijatelja Nikole iz Novog Marofa o tome kako očekuju rođenje drugog djeteta, a koje je teško bolesno. Toga su petka bili u Zagrebu na pregledu i liječnik im je rekao da je dijete koje se treba roditi bolesno. Nikola nam je rekao te večeri: *To što sam večeras ovdje s kršćanima, jedino je što mi daje snagu u ovim teškim trenucima.* Tada smo svi zajedno suznih očiju molili da Bog učini ono što je nama nemoguće i ozdravi to još nerođeno dijete. Preporučamo se široj vjerničkoj zajednici da s nama moli za ovu obitelj da ih Bog kroz ovu kušnju približi još više k sebi. Također molite za prijatelje zajednice u Novom Marofu koji su na dobrom putu da prihvate Isusa kao svog Spasitelja. (J. Vukov/IBA/GC)

50. GODIŠNICA OTVORENJA MOLITVENOGA DOMA »SION« U SIRAČU

U Siraču se 20. i 21. studenoga 2010. okupio veliki broj Sirčana povodom proslave pedesete godišnjice otvorenja Molitvenog doma »Sion«.

Stuttgart, München, Ljubljana, Subotica, Rijeka, Rovinj, Zadar, Kutina, Sisak, Pušćine, Samobor, Zagreb, Ivanić Grad, Petrinja, Pakrac, Požega, Osijek, Daruvar, mjesta su iz kojih su Sirčani došli na ovaj susret koji je bio pun radosti, jer se neki među njima nisu vidjeli već duže vrijeme, a neke mlađe generacije nisu imale priliku upoznati braću i sestre koji su Sirač napustili prije trideset i više godina.

Susret je započeo u subotu prvim bogoslužjem na kojemu se okupilo oko 130 Sirčana sa svojim obiteljima. Propovjednik siračke crkve Franjo Špičak zaželio je dobrodošlicu okupljenima i poveo ih u zajedničkoj molitvi. Svojim kratkim izvještajima uz video-prezentacije Ivan Špičak i Miroslav Nadaždi upoznali su prisutne s onim što Gospod čini u daruvarsкоj i petrinjskoj crkvi. Božjom riječju poslužio je pakrački pastor Timothy Špičak. Uz obilje pjesama slavljenja, recitacija i doprinosa braće i sestara završilo je prvo bogoslužje nakon kojega su se svi uputili na ručak u Hrvatski dom koji je crkva dobila na korištenje od Općine Sirač.

U 16 sati počelo je drugo bogoslužje koje je vodio Danijel Kovačević. Na njemu su prisutni mogli čuti izvještaje iz Mošćenice (Andrew Špičak), Zadra (Božidar Crnković), Pakraca (Timothy Špičak) te iz Požege (Tomo Hamp). Božjom riječju poslužio je Miroslav Nadaždi iz Petrinje, negdašnji Sirčanin. Nakon večere održan je još jedan sastanak za mlade na kojemu je govorio Matt Levett iz bratske crkve »The Forge« iz Engleske.

»Sion« je u nedjelju ujutro bio ispunjen do posljednjega mjesta. Sirčanima su se pridružili vjernici iz okružja: iz Daruvara, Pakraca, Golubinjaka i Sredana. Na svečanom bogoslužju bili su gosti predstavnici Općine Sirač: načelnik Općine g. Branimir Miler i predsjednik Općinskoga vijeća g. Stjepan Juraić. Gošća je bila i ravnateljica Osnovne škole Sirač, gđa Marija Pavičić. Pozdravivši sve okupljene, zahvalili su na pozivu i na lijepoj suradnji s BC »Sion« Sirač.

»Sion« je odzvanjao pjesmama slavljenja i molitvama vjernih u zahvalnosti Bogu za sve što je učinio kroz ovu crkvu u Siraču. Sve prikupljene Sirčane dirnula je prezentacija o počecima baptista u Siraču te o gradnji molitvenog doma.

Božjom riječju poslužio je predsjednik SBC u RH pastor Toma Magda. Naglasio je kako smo pozvani na Veliko poslanje: *Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima* (Mt 28,19). Stoga se ne smijemo izolirati u svojim crkvama, nego iz njih izaći i biti Krist drugima.

Velika je proslava završena zajedničkim svečanim ručkom u Hrvatskom domu. Domaćini i gosti razišli su se puni radosti što su mogli provesti ova dva dana u zajedništvu jedni s drugima i sa Spasiteljem Isusom Kristom. (SIBA/IBA/GC)

Povijesni prikaz o počecima i ranom razvoju siračke Baptističke crkve donosimo u rubrici »Pogledi i osvrti«.

BOŽIĆNI SAJAM U BC ZAGREB U RADIČEVOJ

Nakon više godina ponovno je 4. prosinca 2010. organiziran cjelodnevni Božićni sajam u »Maloj dvorani« Baptističke crkve Zagreb u Radićevoj ulici. Inicijativa je krenula od Ive Jelić, Marije Horvat i Renate Golubić.

Budući da živimo u svijetu krize, sajmom se htjelo dati mogućnost kupnje lijepih i vrijednih stvari po vrlo pristupačnim cijenama, a novac od prodaje bio je namijenjen je u humanitarne svrhe. Nakana je bila da se braća i sestre uključe u pomoć na način da poklone za prodaju razne ukrasne i praktične predmete iz svojih domova. Predmete za prodaju darovala je i »Kreativna radionica« Baptističke crkve Zagreb. Sama posjećenost sajma bila je uspješna i imala je pozitivan odaziv. *Osobito – naglašavaju organizatori – radije činjenica što su došli i naši prijatelji i prijateljice. Vjerujemo da su kupnjom nekog od artikla sa sajma obradovali sebe ili neku dragu osobu, a prikupljenim novcem crkva će uoči božićnih blagdana obradovati one koji su u potrebi.*

Svaki posjetitelj sajma bio je počašćen kavom ili čajem i kolačima u klubu te biblijskim retkom. Uz ugodno društvo i glazbu mnogi su se od njih zadržali na druženju.

Organizatori zahvaljuju svima koji su se uključili u pomoć oko sajma i iskreno se nadaju da će se i sljedeće godine moći uživati u blagoslovljrenom spoju ugodnog s korisnim. Renata Golubić, jedna od organizatorica sajma, navodi za kraj apostolove riječi koje su im

bile nadahnute u pripremi sajma (Dj 20,35): *U svemu sam vam dao primjer da se tako treba truditi i pritjecati u pomoć nemoćima te se sjećati riječi Gospodina Isusa koje on sam reče: 'Blaženije je davati nego primati.'* (IBA/GC)

NEDJELJA NADE U BC RIJEKA

Osmišljavanje bogoslužja tijekom četiri nedjelje Došašća u riječkoj je baptističkoj crkvi u potpunosti preuzeila na sebe skupina teologa i zauzetih vjernika srednjeg naraštaja i žene. Program tako obiluje doprinosima svjedočanstvima, glazbom, gostima. Tako je ove nedjelje o svojoj vjeri i hodu s Bogom najprije svjedočio Davor Naglić iz riječke skupine *Exodus* koja okuplja bivše ovisnike i trudi se pomagati onima koji se još nalaze u paklu ovisnosti.

Nastavljajući dobru suradnju između svojih crkava (BC Rijeka i BC Zagreb-Malešnica), dana 5. prosinca na Drugu nedjelju Došašća služбуjući propovjednik iz zagrebačke crkve Hrvoje Malović (koji zamjenjuje trenutno odsutnoga pastora Mihala Kreku) i riječki pastor Giorgio Grlić zamjenili su propovjedaonice. Zagrebački gost Hrvoje Malović govorio je, koristeći se slikom iz Poslanice Hebrejima, o tome kako se naše kršćansko iskustvo može dramatično stabilizirati kada se jačamo i svakodnevno nadahnjujemo nadom. To je ona nuda koja je uvjerenje što gleda u našu sigurnu budućnost, koju ostvaruje naš »prethodnik« koji je svojim »putem« zajamčio da će i oni koji su »u njemu« doživjeti ispunjenje svega onoga za što su stvoreni. Ovo nas »sidro« nade povezuje s Onim koji jeiza »zavjese«, gdje se krije sav naš smisao i sigurnost. Kao osobe sa svrhom i čvrstim uvjerenjem u ono što nas čeka u budućnosti, nećemo tražiti svoj smisao u trudu, nego u Onome koji nas na njega poziva, zaključio je Malović.

Večer je bila rezervirana za koncertni nastup Davida Kocijana, glazbenika iz Slovenije koji je, uz druge skladbe, izveo na saxofonu splet poznatih i manje poznatih gospel standarda, a sve je isprepleo svjedočanstvom o osobnome hodu s Bogom i evanđeoskom porukom.

Riječki pastor Grlić propovijedao je pak zagrebačkoj crkvi na Malešnici. Kao što je Isus trebao napredovati kako bi postao u potpunosti čovjek – što se očituje u spremnosti da se interes drugoga stavi pred svoj interes – tako smo i mi pozvani napredovati. Na tom se putu očuvanje isprjećuju pred pojedincem u našemu svijetu buka, brzina i količina informacija, stvari i ljudi koje onemogućuju susret sa samim sobom, bližnjim, a

ponajmanje s Bogom. Svatko je u svome životu pozvan procijeniti mjeru zapreke koje navedene stvarnosti donose u ljudski život te odlučiti kako im se suprotstaviti i izvojevati pobjedu na putu očuvanja. (IBA/GC)

Hrvoje Malović

DRAŽEN OGRIZOVIĆ ORDINIRAN ZA PASTORA U BC PLAŠKI

U Baptističkoj crkvi u Plaškom održano je 5. prosinca 2010. svečano bogoslužje ordinacije – postavljanja u službu novoga pastora Dražena Ogrizovića. Svečanosti su prisutstvovali dopredsjednik SBC u RH Ladislav Ružić i glavni tajnik SBC u RH Željko Mraz te vjernici iz Plaškoga, Blata i Karlovca. Uvodno je govorio pastor L. Ružić kako je prosinac vrijeme kada se svijet prisjeća dolaska samoga Boga na svijet, a baš u ovo posebno vrijeme događa se iznimna radost za Plaščane i Blaćane – blagoslov novoga pastora.

Glazbene priloge imali su Branko Kovačević iz Mačkovca te Ladislav i Melanija Ružića iz Karlovca. Ž. Mraz je na temelju Izajie 43,16-21 nadahnuto iznio poruku iz Božje Riječi. Ovaj odlomak iz Izajie jest Knjiga Izraelove utjehe koja se obraća narodu u ropstvu, udaljenom od Jeruzalema i Hrama. Sudbinu izraelskog naroda Ž. Mraz povezao je sa sličnom sudbinom mnogih Plaščana i Blaćana. *Mnogi od nas iskusili su rat, to nam pomaže u boljem razumijevanju te-ksta. Znamo što znači biti izbjeglica, to je dio našega iskustva. Doživjeli smo što znači vratiti se u svoj dom. Bog je time odgovorio na našu potrebu, zajednica je obnovljena. Bog vam daje novoga pastora. Bog čini nešto novo u vašoj sredini. A kada Bog čini nešto novo u našim životima, tada naša prošlost dobiva novi smisao. Bog djeluje na način koji je suprotan našim očekivanjima i tada njemu pripada sva slava – zaključio je Mraz.*

Prije činu rukopolanja Ž. Mraz pročitao je tekst iz 1 Tim 3,1-8, dodavši kako riječ pastor podrazumijeva osobu koja vodi mjesnu crkvu te sve obrede unutar SBC u RH. Čin rukopolanja vodili su L. Ružića,

Ž. Mraz i umirovljeni, nekad i plaščanski pastor Stevo Vučetić.

Pastor Dražen Ogrizović zahvalio se svima prisutnima i vjernicima na potpori. Potom je podijelio svoje svjedočanstvo, osvrnuvši se na dio života kada je bio izbjeglica te na vrijeme kada je propitavao Božju volju za svoj život.

Dolaskom u Plaški Bog me vratio u mjesto u kojem sam odrastao, time su ispunjene mnoge molitve. Stariji ljudi u ovoj zajednici jako su mi dragi i radujem se što ću služiti baš njima. Smatram da stariji ljudi imaju posebne vrijednosti koje mladi često ne vide. Božji putovi su najbolji. Recept za sreću nije u meni, nego u Bogu i njegovoj Riječi – obratio se prisutnima Ogrizović.

BC Karlovac poklonila je pastoru Ogrizoviću primjerak Jeruzalemske Biblije i ploču s natpisom *Baptistička crkva Plaški*, a SBC u RH poklonio je orgulje Draženovoju supruzi Gordani Ogrizović za njezinu službu slavljenja u crkvi. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

NEDJELJA LJUBAVI U BC RIJEKA

Treću nedjelju Došača 12. prosinca 2010., posvećenu razmišljanju o ljubavi u riječkoj je baptističkoj crkvi osmisnila i vodila skupina sestara. Program je vodila i uvodno razmišljanje na temelju 1 Kor 13 predočila Milana Palalić, a razmišljanje velikog propovjednika Spurgeona pročitala je Edita Turinski.

Propovijedala je Anita Fridrih. Izajia, prenoseći Božjemu narodu riječ njihova Boga reče: *Vrijedan si i ja te ljubim!* Prema tome se svatko od nas mora odrediti: prihvaćamo li to vjerom? Ilustraciju ljubavi nalazimo u Marku 2 gdje je opisana zgoda o četiri prijatelja koji raskapaju krov kako bi pred Isusa mogli donijeti svoga oduzetog

prijatelja. I danas se bije bitka za čovjeka. *Tko dobije čovjeka, dobio je sve bitke. Isusovi bi sljedbenici morali svoju zauzetost za čovjeka crpiti baš iz vjere da su i sami voljeni od Boga zaključila je Fridrih svoju propovijed.*

Iako najavljeni, časna sestra Danijela koja zajedno sa svojim sestrama milosrdnicama služi beskućnicima i osobama slabijeg imovinskog statusa, nije bila u mogućnosti prisustvovati bogoslužju zbog smrtnog slučaja u obitelji. No, i unatoč tome zajednica je pozvana da sljedeće nedjelje dragovoljnim prilozima pomogne mlađoj obitelji iz Evandeoske crkve koja živi u vrlo teškim uvjetima, kako bi im božićni blagdani bili uljepšani ponad svega spoznajom da njihove sestre i braća misle na njih.

Navečer je poznati hrvatski kantautor Čedo Antolić iz Zagreba sa svojim prijateljima održao koncert, izvevši splet svojih najpoznatijih pjesama. Koncert je organizirao Andrej Grozdanov, promotor kršćanske glazbe i skupinā iz Hrvatske i inozemstva. U opuštenoj su se atmosferi izmjenjivale pjesme koje su, kako reče Čedo, nastale u njegovoj kuhinji, ali su naše put i do mnogih srdaca širom naše zemlje. (IBA/GC)

NEDJELJA RADOSTI U BC RIJEKA

Program posljednje nedjelje Došašća, nedjelje radosti, u riječkoj su Baptističkoj crkvi 19. prosinca 2010. osmisili i realizirali mladi. Kroz pjesmu, svjedočanstvo, molitvu (posebno za bolesne), prigodno snimljen video na riječkim ulicama o tome što Riječani misle o radosti te propovijed Steve Vuletića zajednica je potaknuta na razmišljanje o radosti, ali još i više: na radost. *Naš je duhovni appetit premašen i zato se često zadovoljimo s malim, a Bog je za nas priredio nemjerljivo veliku radost. Usmjeri svoju čežnju za srećom i radošću Onomu koji jedini i uvijek zadovoljava, zaključio je Vuletić.* Tijekom bogoslužja prikupljen je i dragovoljni prilog za potrebitu obitelj iz Evandeoske crkve čime im riječka crkva želi uljepšati božićne blagdane.

Navečer je na tribini pod nazivom »Božić – nada čovječanstva« govorio dr. Marijan Jurčević, umirovljeni profesor Riječke teologije, a tribinu je vodila dr. Lidija Matošević. *Čovjek je jedino biće u prirodi koje nije prirodno. Ono uvijek teži većem, boljem, savršenijem. Nadi je cilj novi čovjek. Još je starozavjetna vjera, koja za razliku od drugih ondašnjih kozmičkih religija, Boga prepoznaće u čovjeku, a ne u prirodi, očekivala pojavak Mesije koji će promijeniti čovjeka, kako bi se promjenio svemir. U Isusu se to ostvarilo jer on, Nada čovječanstva, mijenja čovjekovo srce. Bratstvo nam je potrebno da postanemo istinski ljudi. Potreban je zaokret kako bismo susreli čovjeka i po njemu prepoznali Boga,* govorio je Jurčević. (IBA/GC)

REGIONALNI SKUPOVI U S. BRODU I POŽEGI

Prije dva mjeseca pokrenuta je inicijativa triju crkava (Nova Gradiška, Slavonski Brod, Požega) s ciljem učvršćivanja u zajedništvu organiziranjem zajedničkih mjesečnih bogoslužnih skupova. Prva, »adventska« služba, održana je 12. prosinca 2010. u Slavonskom Brodu, u ozračju blagdanskih događanja kada su svi nazočni uživali u divnom štovanju i Riječi.

Druženje se nastavilo i u novoj godini pa su se tako u Požegi 17. siječnja 2011., braća i sestre ponovno okupili na bogosluženju. Nakon zajedničkoga štovanja, Riječ Božju prenio je pastor Darko Mikulić.

Govorio je o Božjoj vjernosti – ustrajnosti u obećanjima koja nikada neće nestati. Time su mnogi bili ohrabreni i opremljeni za nove pobjede u Kristu, shvaćajući kako Bog neprestano ispunjava ono što je obećao.

Nakon bogosluženja druženje se nastavilo uz domjenak. Ovakve su inicijative blagoslov svima, jer je ovo zajedničko okupljanje pokazalo koliko je kršćanima potrebno zajedništvo. (S. Mršić/IBA/GC)

ADVENTNE VEĆERI U BC OSIJEK

I prošle su se godine, već tradicionalno, u osječkoj baptističkoj crkvi održavale Adventne večeri, kao priprema za veliki događaj – Božić. O tome nam piše Specrancu Tomin:

Prvu Adventnu večer upalili smo prvu svijeću te uz biblijske odlomke o pripremi podijelili svoja razmišljanja o božićnim pjesmama: koje pjesme šalju pravu poruku Božića, koje nam pjesme najviše ostaju u sjećanju i razmišljanju i koji su razlozi tome. Drugu smo Adventnu večer razmišljali o nadi te smo od pastora Tome Magde dobili kratku lekciju iz povijesti o nastanku i značenju adventnog vijenca, o tome koje značenje nosi zimzeleni vijenac i svaka adventna svijeća na njemu (prva svijeća – pripremu, druga – nadu, treća – radost i četvrta svijeća – ljubav). Paljenjem svake svijeće svjetlo se povećava i rastjeruje mrak, ali ljubav koju smo dobili na prvi Božić. Božja ljubav u Isusu Kristu, ona je ljubav koja može rastjerati onaj najgori mrak koji je u ljudskom srcu. Prisjetili smo se svega što se dogodilo ove godine, a potom smo svoja sjećanja, izvještaje, umjetničke radove i fotografije preoblikili u zidne novine. Treće smo se nedjelje odlučili molitvom povezati s Hrvatskom te naše poglede skrenuti sa sebe na druge. Prisjećajući se dragih ljudi u raznim dijelovima Hrvatske i zajednica koje imaju problema ili samo trebaju našu podršku, ohrabrenje i molitvu, palili smo male svijeće i stavljali ih na veliku kartu Hrvatske kako bismo im simbolično poslali svjetlo i rasvijetlili Hrvatsku. Zadnju Adventnu večer proveli smo u zajedništvu i dobroj glazbi na mini-koncertu Danka Tomanića. Malu prostoriju naše crkve ispunio je zvuk gitare i Dankova glasa. Uz pjesme, Danko je s nama podijelio i svoja razmišljanja o Božiću, o svjetlu i novome čovjeku koji se mora dogoditi nakon susreta s Kristom.

Kroz četiri smo nedjelje dobili priliku smiriti se u zajedništvu jedni s drugima i razmišljati o tome što se događa kada se svjetlo širi i što za nas znači Božje svjetlo koje smo dobili na dar i kojega se prisjećamo svaki Božić. Naša je zajednička želja i molitva da nam ove godine – usred božićnih događanja, pretrpanih rasporeda i stresa – svima u centru bude Krist i njegovo svjetlo. (S. Tomin/IBA/GC)

DOČEK NOVE GODINE U BC »SION« SIRAČ

Baptisti u Siraču gotovo svake godine ispraćaju staru godinu i dočekuju novu u svojoj crkvi, zajedno sa braćom i sestrama iz drugih zajednica te prijateljima crkve. Ove se godine okupilo pedesetak vjernika iz Mošćenice, Petrinje, Daruvara, Andrijaševaca, Virovitice i Sirača.

Program je započeo u 21 h, a vodio ga je Danijel Kovacević. Slavljenje se odvijalo uz pratnju harmonike, što je podsjećalo na neka davna druženja u zajednici i obrađovalo starije vjernike. Braća Berlančići, David, Ivica, Danijel i Toma, još su jednom služili svojim glazbenim darovima zajednici, pokazavši da Bogu služe ponizno i predano. Program je bio raznolik: pjesme, recitacije i molitva bili su načini na koje smo htjeli stati pred našeg Boga i zahvaliti mu za sve ono što je učinio za nas kao zajednicu u prošloj godini.

Božjom nam je Riječu poslužio pastor Danijel Ogrizović iz Virovitice koji nas je podsjetio da je Bog uвijek s nama (Iz 7,10). Iako nam je 2010. godina možda bila teška, a nova je 2011. puna neizvjesnosti, pastor Ogrizović pozvao nas je da uđemo u novu godinu s drugačijim pogledom na budućnost i sa sigurnoшću, jer je Bog uвijek s nama. Zdravko Konecki nam je umjesto propovijedi prikazao dokumentarni film o kršćanima u Kolumbiji i o tome što Bog čini i danas. On mijenja naše živote i društvo u kojem se nalazimo. Kako bismo

se osvrnuli na vrijeme koje je iza nas, mladi su priredili video-prezentaciju koja nas je podsjetila na sve dobro što je Bog učinio za nas u protekljoj godini. U novu godinu poveo nas je Miroslav Nadaždi govoreći o obraćenju, ali i posvećenju.

Druženje smo nastavili uz obilnu zakusku koju su pripravile naše sestre. Mladi su potom organizirali druženje uz igre u

kojima su se naša starija braća i sestre itekako dobro snašli i sve nas zajedno dobro nasmijali na početku ove nove godine.

Sretnu i blagoslovjenu novu godinu žele vam vaši u Kristu iz Sirača! (E. Petrušić/IBA/GC)

KONFERENCIJA IMA NADE 2011

U Crikvenici je od 20. do 22. siječnja 2011. po sedmi put održana misijska konferencija *Ima nade*. Svrha je konferencije bila motivirati vjernike na misiju i evangelizaciju. Evandelje je Radosna vijest i tu poruku treba naviještati u svako vrijeme i svakome

naraštaju. Tema je konferencije bila: *Kao mudri, iskoristite svaku priliku jer su dani zl!* (Ef 5,16)

Govornici su bili pastor Miloš Komanović (BC Sisak), pastor Walter Wood (Ohio, USA), pastor Dražen Radman (BC Split) i glavni tajnik SBC u RH Željko Mraz. Pastor M. Komanović proveo nas je kroz četiri etape duhovnog uzrasta; pastor W. Wood govorio je o Isusovoj strategiji osnivanja crkve. »Mordokaj – nekoć i danas« bila je pak tema pastora D. Radmana koji nas je podsjetio da ne postoje vremenske okolnosti u kojima čovjek Božji ne može reagirati po Božjoj volji.

Konferenciju je, na kraju, zaključio Ž. Mraz s temom »Otvorena vrata«. Naglasio je važnost razumijevanja vremena u kojem živimo, podsjetivši da su vrata naviještanja Radosne vijesti širom otvorena. Novi duh zajedništva i povezivanja ohrabruje nas da i u ovoj godini to činimo.

Na konferenciji je bilo pristuno 120 vjernika iz Hrvatske, Slovenije, BiH, USA i Njemačke. (B. Kovačević/IBA/GC)

BOŽIĆNI SUSRET MLADIH U PAKRACU

Mladi baptističkih crkava Pakraca i Daruvara već duže vremena organiziraju zajedničke susrete. Jedan je održan 11. prosinca 2010. u Pakracu, u adventskom ozračju. Kroz igru i kviz sa zanimljivim pitanjima o »Biblijskom Božiću« i o »Komercijalnom današnjem

iskustvene, a sve u zahvalnosti što je Isus Krist ponad svakog djedice Božićnjaka. Jednostavno, neusporedivi su! Između ostalog – dok djedica ne zna ni kako se zoveš, Isus te je znao po imenu još prije no što si bio rođen! Njegova obećanja dana tebi više su od bilo koje prolazne radosti. Riječi: *On moje ime zna i svaku misao, i vidi suze sve i čuje molitve!* postale su pjesma, iznova nova, i stvarno iskustvo te večeri. Dvadesetak mladih osjetilo je što znači molitva iz srca.

Ovaj je susret bio i prigodom da zajednički misijski djelujemo. Pakračka zajednica već više godina provodi tijekom školske godine niz edukativnih radionica duhovnog sadržaja u gradskim vrtićima. Vrijeme Adventa prigoda je kada možemo na poseban način prenijeti poruku Božića mališanima. Za ovogodišnje radionice mladi su na svom susretu, u veseloj atmosferi i druženju, izrađivali pomagala – papirne palice. Finalni proizvod bit će zastave s porukom: *Radosno govorimo o Isusu!*

Pakrački mladi već imaju iskustva s izradom sličnih rekvizita, no mladi iz Daruvara bili su prvi puta dio tima. Više se ruku udružilo, a djeca vrtića i njihove obitelji to će osjetiti na nezaboravan način. Pastor i supruga provest će ukupno četiri radionice za djecu vrtića i jaslica uz topnu suradnju ravnateljice i djelatnika pakračkih vrtića. Tom će prilikom biti uručeni božićni pokloni djeci koje je i ove

godine omogućila humanitarna udružba *Operation Christmas Child*. Želja nam je da ovoga Božića ni jedna obitelj ne zaboravi Onoga zbog kojega postoje božićni blagdani. Isus Krist je doista jedini Spasitelj svijeta!

Božiću« otkrili su koliko su doista u opasnosti zaboraviti važno i gledati sporedne stvari. Zajednički su otkrivali različitosti između Isusa Krista Spasitelja i Djedice Božićnjaka. U tihom promišljanju i glasnoj molitvi doista se očitovala radost. Molitve su bile osobne i

STOLNOTENISKI TURNIR U SIRAČU

Ljubitelji stolnog tenisa iz Mošćenice, Petrinje, Pakraca, Daruvara i Sirača okupili su se 8. siječnja na trećem stolnoteniskom turniru »Sirač 2011«. Turnir je započeo zajedničkim doručkom i izvlačenjem skupina. Prije samog početaka natjecanja igrači su stali u zajedničkoj molitvi pred Boga tražeći od njega blagoslov i vodstvo kroz cijeli turnir.

Za natjecanje se prijavilo 15 igrača koji su bili podijeljeni u dvije skupine u kojima je igrao svatko sa svakim. Nakon toga natjecanje se nastavilo na ispadanje. Polufinalne je izborio Marinko Smola izbacivši Miroslava Metikoša, dok je Andrew Peter Špičak isto napravio s Josipom Cengerom iz Daruvara. Polufinalne nije video ni Tomislav Petrušić kojeg je bez ispaljenog metka nadvisio Ivan Špičak iz Daruvara. Marko Metikoš također je izborio polufinalne svladavši Denisa Petrušića.

U daruvarskom polufinalu Ivan Špičak bio je bolji u tri seta od Marinka Smole (14:21, 21:19, 21:16), dok je u drugom srazu Marko Metikoš pobjedio Andrewu Peteru Špičaku u dva seta (21:12, 21:6).

U igri za treće mjesto Marinko Smola bio je bolji od Andrewu Peteru Špičaka, dok je u finalnom susretu Marko Metikoš nadvisio Ivana Špičaka (21:7, 21:8) i tako osvojio drugi put za redom prvo mjesto na ovom već tradicionalnom turniru.

Osim igrača na turniru bio je velik broj navijača i naših prijatelja koji su vrijeme provodili u druženju uz društvene igre i zakusku. Već sad se veselimo narednoj godini i novome krčansko-sportskom okupljanju u Siraču. (T. Petrušić/IBA/GC)

JASAN ZNAK ČVRŠĆE SURADNJE

Europski protestanti i baptisti potpisali sporazum o suradnji

Zajednica europskih protestantskih crkava u Europi (The Community of Protestant Churches in Europe, CPCE) i Europska baptistička federacija (EBF) postaju »tijela koja zajedno surađuju«, obvezujući se na čvršću suradnju.

Europske protestantske crkve i baptisti traže čvršće veze i bolje odnose. Michael Bünker (Beč) i Tony Peck (Prag), glavni tajnici CPCE-a i EBF-a, potpisali su u tom smislu 24. rujna 2010. u mjestu Rocca di Papa pored Rima sporazum između dviju organizacija. Ovo znači da su spomenute dvije, u europskim okvirima značajne organizacije »tijela koja zajedno surađuju«.

EBF objedinjuje 51 nacionalni baptistički savez u Europi, Bliskom i Srednjem Istoku. CPCE broji 105 luteranskih, reformiranih i metodističkih crkava članica u više od 30 zemalja Europe i Južne Amerike. Formalne i neformalne veze između ovih dviju asocijacija postoje već dulje vrijeme u zemljama kao što su Njemačka, Velika Britanija, Francuska, Italija, Norveška, Austrija, Švedska i Česka Republika.

Sporazum o suradnji potписан je tijekom EBF-ova zasjedanja. On obvezuje obje strane na poduzimanje niza specifičnih koraka

prema boljoj suradnji. CPCE i EBF međusobno će se pozivati na zasjedanja upravnih tijela i općih skupština. Glavni tajnici i njihovo administrativno osoblje redovito će se sastajati, a nastaviti će se i dalje razvijati međusobna izmjena informacija. Na konferencijama i konzultacijama razmatrat će se čimbenici ujedinjenja i zajednička stajališta. Ovo će uključivati nastavak teološkoga dijaloga koji se razvija od 1999.

Teološke razlike kao što je pitanje o krštenju ne ostavljaju se po strani. Baptisti prakticiraju krštenje vjernika i ne priznaju krštenje dojenčadi. Stoga nije upitno punopravno članstvo baptista u CPCE-u.

Glavni tajnik EBF-a Tony Peck pozdravio je sporazum kao »jasan znak čvršće suradnje. Obje grane reformacije imaju mnogo toga dati jedna drugoj i mnogo toga primiti jedna od druge«. Glavni tajnik CPCE-a Michael Bünker potvrdio je ovaj komentar, dodavši: »Ovaj sporazum osnažuje zajednički glas protestantizma u Europi.« (T. Flügge/K.Rösler/EBF)

JEDNOSTAVNIJE DO SLUŽBENOGA PRIZNANJA SLOBODNIH CRKAVA U AUSTRIJI

Dvije slobodne crkve dobole su sudski spor – ali ništa se za njih nije promijenilo

(Beč, 1. studeni 2010.) Za manje slobodne crkve u Austriji koje djeluju bez službenoga priznanja stižu dobre vijesti. Austrijski Ustavni sud u Beču odbacio je zahtjev za 20-godišnjim počekom prije službenoga priznanja. Austrijska pravna regulativa do sada je propisivala da vjerska zajednica treba djelovati 20 godina i imati status »konfesijskog udruženja« 10 godina prije nego što bi mogla biti službeno priznata kao vjerska zajednica. Ovi su propisi sada proglašeni neustavnima. Takva vremenska ograničenja proturječe pravu na nediskriminaciju u vjerskom životu.

Ovu pozitivno riješenu tužbu podnijelo je Udruženje evangeličkih zajednica i Slobodna menonitska crkva. Ipak, ni jedna od njih neće imati velike koristi od presude. Drugi propis, koji navodi da će registracija biti odobrena samo onim zajednicama kojima pristupi 0,2% stanovništva (oko 16 000 ljudi), nije se promijenio. Samo turske Alevije (muslimanska zajednica turskoga podrijetla) sa 60 000 članova u Austriji mogu zadovoljiti taj kriterij.

Pastor Walter Klimt, glavni tajnik Saveza baptista u Austriji, izjavio je na konferenciji u Beču – koja se s pravnog aspekta bavila pitanjima u vezi s austrijskom vjerskom legislativom – da je njegova

crkva, koja u svijetu broji 120 milijuna članova, jedna od najvećih svjetskih reformacijskih crkava. Baptisti također djeluju u Austriji već 141 godinu. Oni, međutim, nemaju nikakvih izgleda za postizanje statusa državnopriznate vjerske zajednice. U Savez baptista u Austriji objedinjeno je dvadeset i pet zajednica s oko 1500 članova.

Na istoj je konferenciji profesor Richard Potz, pravni stručnjak iz bečke crkve, izvjestio da u predvidivoj budućnosti »konfesijska udruženja« nemaju utemeljenih izgleda za postizanje statusa vjerske zajednice. Kritizira je odredbu koja propisuje članstvo od 16 000 vjernika kao prezahtjevnu. Podsjetio je slušatelje da Europski sud za ljudska prava u Strasbourg u neprestano upućuje prigovore austrijskoj vladu po tom pitanju. Potrebna je stoga revizija sadašnjega zakona. Potz je pozvao priznate crkve, posebice rimokatoličke i luterane, da pokrenu inicijativu i predlože rješenja koja će biti u skladu s temeljnim ljudskim pravima.

Austrija trenutno ima 14 službeno priznatih vjerskih zajednica. »Konfesijska udruženja« uključuju baptiste, adventiste i druge konzervativnije evanđeoske kršćane. (K. Rösler/EBF)

BAPTISTI I KATOLICI ODRŽALI POSLJEDNJI KRUG TEOLOŠKIH RAZGOVORA

Posljednje zasjedanje drugoga kruga teoloških razgovora između Svjetskoga saveza baptista (BWA) i Rimokatoličke crkve održano je od 12. do 18. prosinca u Oxfordu, Engleska.

Razgovori su započeli 2006. i bili su usredotočeni na temu »Riječ Božja u životu Crkve: Sveti Pismo, predaja i *koinonia*.«

Ciljevi ovih međunarodnih teoloških razgovora smjerali su na povećanje zajedničkoga razumijevanja, međusobnog uvažavanja i iskazivanja kršćanske dobrohotnosti jednih prema drugima; na promicanje zajedničkoga življenja učeništva unutar zajednice koja priznaje Trojedinoga Boga; na razvijanje i proširivanje zajedničkoga svjedočanstva o Isusu Kristu kao Spasitelju svijeta i Gospodaru nad cijelokupnim životom; na poticanje budućega zajedničkog djelovanja u tekućim pitanjima, uključujući ona koja se tiču pravde, mira i nepovredivosti života, u skladu s Božjom svrhom i na hvalu njegove slave.

Propitivanje zajedničke osnove biblijskog naučavanja, apostolske vjere i praktičnoga kršćanskog života između baptista i katolika – kao i razmatranje onih područja koja još dijele ove dvije kršćanske tradicije – bila je krajnja svrha ovih razgovora.

Prvi krug razgovora između BWA i Vatikana održan je između 1984. i 1988., a nakon njega uslijedila je 1990. objava *Poziva na svjedočanstvo za Krista u današnjem svijetu* (*Summons to Witness to Christ in Today's World*).

Paul Fiddes, profesor sustavne teologije na Oxfordskom sveučilištu i negdašnji predsjednik Komisije BWA za nauk i međucrkvenu suradnju, vodio je BWA delegaciju. Katoličku delegaciju vodio je Arthur Serratelli, biskup Patersona (New Jersey, USA). (*Baptist World*, Jan-March 2011, Vol 58, No 1)

POGLEDI I OSVRTI

Godina 7(2011), Broj 1(11).

U ovoj se rubrici obrađuju biblijsko-teološke, crkvenopovijesne i razne vjersko-kultурне teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta. Priloge slati na adresu uredništva: Zagreb, Radićeva 30, ili mailom na ruben.knezevic@gmail.com

POČECI I RANI RAZVOJ BAPTISTIČKE CRKVE U SIRAČU

Povodom 50. godišnjice otvaranja Molitvenog doma »Sion« (1960. – 2010.) i 77. godišnjice prvoga krštenja i začetka Baptističke crkve (1934. – 2011.)

U Siraču – naselju višestoljetne i bogate povijesti, nastalom u dolini rijeke Bijele na zapadnim obroncima Papuka – postoji jedna od većih baptističkih crkava u Hrvatskoj. Današnji Molitveni dom »Sion«, smješten na brijegu koji dominira okolicom, otvoren je davnoga 29. 11. 1960., ali počeci siračkih baptista sežu još četvrt stoljeća unatrag, u sredinu 1930-ih. U to vrijeme područje siračke općine (prema popisu iz 1931.) broj 5.511 stanovnika. Preteže hrvatski živalj, a u manjem su broju zastupljene srpske i ostale (češke, njemačke i dr.) nacionalnosti. U selu postoji katolička crkva (izgrađena 1908., koja od 1945. postaje župnom) i pravoslavna (izgrađena 1939., u kojoj su se vjernici, doduše, okupljali svega jednom godišnje o crkvenom blagdanu), a u selu i okolici živjeli su i rijetki evangelici, pojedinci.

Baptistički molitveni dom »Sion« u Siraču (2007.).

Iskrice u 1920-ima

Dosad dostupni zapisi o najranijim baptističkim počecima u Zapadnoj Slavoniji ne navode izričito Sirač kao jedno od misijskih područja, premda daruvarski baptistički pioniri (obitelj Lotz) – a posebice i biblijski kolporteri koji odsjedaju kod Lotzovih – nesumnjivo šire svoju vjeru u cijeloj daruvarskoj okolici. Sirač je na desetak km od Daruvara i gotovo je nevjerojatno da bi ga ovi prvi baptistički misijski radnici zaobišli. Jedan, doduše, zapis neizravno navodi da je već u 1920-ima Sirač bio misijska stanica daruvarskih baptista, ali nema konkretnijih navoda o eventualnim počecima. Od 1923. do 1927. u Daruvaru djeluje propovjednik Vinko Vacek (1882. – 1939.) koji pokreće baptistički mjesecačnik *Glas Evangeliјa* (GE). U časopisu se redovito donose izvješća o misijskom radu, no prvi desetak godina nema spomena o širenju vjere u Siraču. Ipak, GE je i ondje imao nekoliko pretplatnika. Prvi je već 1925. bio J. Nejedly, stolar po zanimanju, vjernik Evangeličke crkve u Uljaniku u koju je zbog udaljenosti rijetko odlazio. Poslije će pohađati baptistička okupljanja u Siraču. Od 1928. do 1931. zabilježeni su kao povremeni pretplatnici i Marko Crnković te Ludvik Petran i

njegov otac Stjepan. Potonji je bio istaknuti član župnoga vijeća tamošnje katoličke crkve.

Obraćenje Edija i Mare Bauman u Chicagu

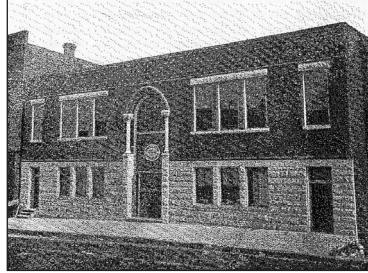
Stvarni počeci baptističkoga rada u Siraču vezani su, međutim, uz obitelj Bauman. Godine 1901. Ludwig i Ana Bauman, češkoga podrijetla, doseljavaju se iz Beča u Sirač, gdje Ludwig otvara postolarsku radionicu. Međutim, već 1913. Baumanovi se iseljavaju u SAD, a prate ih i sinovi Ludwig ml. i Edi /Eduard/ (1895. – 1979.). Edi se 1920. vraća s roditeljima i vjenčava se s Marom /Marijom/ Turković (1900. – 1985.), a godine 1923. cijela se obitelj, sada već s jednogodišnjom kćerkicom Andelkom, vraća u SAD.

Baumanovi žive u Chicagu gdje postoji veća nacionalna zajednica doseljenika iz »Staroga Kraja«. I inače labava duhovna vezanost doseljenika uza svoje negdašnje tradicionalne crkve u novom će okruženju – u nastojanju za što bržim materijalnim zbrinjavanjem – gotovo potpuno ugasnuti. Međutim, u Chicagu niču i brojne nove nacionalne crkve protestantske provenijencije koje utemeljuju novoprdošli useljenici. Jedna je od takvih i Prva češka baptistička crkva (*First Bohemian Baptist Church, FBBC*), osnovana već na prijelazu stoljeća. Oko 1920. ovu crkvu pohađa i manja skupina hrvatskih iseljenika čijim prvim neformalnim pastorom postaje Vinko Vacek. On će, prije svoga konačnog povratka u Kraljevinu SHS u jesen 1922., boraviti u Chicagu oko dvije godine. Godine 1924. sporazumno se iz *FBBC* izdvaja skupina od 27 vjernika, uglavnom Hrvata, koji utemeljuju Prvu jugoslavensku baptističku crkvu u Chicagu (*First Yugoslav Baptist Church in Chicago, FYBC*), koja će u 1930-ima promjeniti naziv u *Gethsemane Baptist Church*. Prvi je propovjednik ove crkve M. Manjarović koji dolazi iz Detroit-a, a poznata su imena i nekih vjernika iz toga razdoblja: J. Marić, F. Kobeščak, S. Lukač i drugi. Osim V. Vaceka koji vodi ovu vjerničku zajednicu u samim počecima, čikašku crkvu vodili su M. Manjarović (od 1924.), Alois Sixta (od 1926.) te Darko Časny, podrijetlom iz Severina n/K (od 1929.). Upravo će M. Manjarović i J. Marić najprije doći u vezu s Baumanovima. Potonji isprva odbijaju bilo kakav kontakt, čak se i sele kako bi se riješili »nastrljivih« susjeda. Igrom, svakako ne samo slučaju, Baumanovi se preseljavaju u kuću koja se nalazi u

Edi i Mara Bauman nakon vjenčanja (oko 1920.).

neposrednoj blizini zgrade u kojoj se okupljaju vjernici iz FYBC! Kako su Manjarović i Marić i svojim načinom života svjedočili o potpuno drugačijim životnim vrijednostima, Baumanovi uskoro počinju pohađati bogoslužja u FYBC, a godine 1928. doživljavaju obraćenje. Nije zasigurno poznat točan datum njihova krštenja, ali je vjerojatno da su kršteni 23. 11. 1930 kada je propovjednik Časny krstio jedan »bračni par«, ili pak 30. 4. 1933. O potonjem krštenju postoji zapis bez imena krštenika, no na skupu sestrara u FYBC, održanom mjesec dana kasnije, navodi se kako je »sestra Bauman M. kazala dirljivo svjedočanstvo o svome Spasitelju i obraćenju se k Njemu«.

Vjernici FYBC okupljali su se prvo u crkvenoj zgradi FBBC, smještenoj u Chicagu na ugлу Ulice Throop i 16. ulice (lijevo) da bi se konačno smjestili na 2627 S. Trumbull Avenue (desno) pod novim nazivom crkve.

Povratak Baumanovih u Sirač i začeci Baptističke crkve
Kraj 1920-ih i početak 1930-ih razdoblje je velike svjetske ekonomskog krije koja ne zaobilazi ni obitelj Bauman. Odlučuju se privremeno vratiti u »Stari Kraj«, dok se gospodarska situacija ne poboljša. S druge strane, gorljivo ih natrag vuče i velika želja da svojoj rodbini i negdašnjim suseljanima navijeste evanđelje i svoje iskustvo o novome kršćanskom životu. Doista se vraćaju u Sirač u kolovozu 1933. sa svoje tri kćerke Andelkom, Alicom i Božicom (sinovi Danijel i David rođeni su nakon povratka). U Zagrebu se, prije povratka u Sirač, susreću s V. Vacekom. U svojim sjećanjima Mara Bauman zapisala je njegove tadašnje riječi:

»... Vas je sam Gospod poslao ovamo. Ovdje ima mnogo posla, a malo radnika ... ali vi sada zaboravite na Ameriku. Ovdje je teži život, ali nećete gladovati. A kada bi se jedna duša u Siraču obratila Gospodu to vrijedi više nego cijela Amerika.« A ja sam u sebi ovako poželjela: »O Gospode, daj da se obrati puno duša«, a najviše sam željela da se moja rodbina spasi ... (M. Bauman, *Pismo Đuri Hampu*, 1983.)

Vacek ih posjećuje u Siraču iste godine u studenom, održava bogoslužje i ohrabruje ih u dalnjem radu. Baumanovi su se nastanili u kući koja se danas nalazi neposredno uza sirački Molitveni dom »Sion«, a sada je u vlasništvu obitelji Hamp. Bio

Negdašnja kuća Baumanovih u Siraču iz vremena kada su se ondje održavala bogoslužja. Na natpisu stoji »Baptistički molitveni dom«.

je to onaj negdašnji posjed Ludwiga i Ane Bauman. Odmah su započeli svjedočiti svojoj rodbini i suseljanima, a u svome su domu održavali večernje skupove. Manja bogoslužna prostorija uređena je u desnom dijelu kuće gdje će se poslije nalaziti postolarska radionica pok. Mate Hampa. U njoj su do stropnih greda bili izbušeni otvori radi bolje ventilacije. Narod je dolazio slušati evanđelje, a mnogi su znali ostati i napolju. Neki su ih pak izbjegavali i klevetali. Redovni sastanci održavali su se nedjeljom i srijedom. Ponekad je propovijedao Edi Bauman, izmjenjivala su se i druga braća, a iz

Jedina dosad pronađena fotografija o nekom skupu u staroj zgradi: Vjenčanje Marije Hamp i Branka Kneževića 6. 2. 1960.

daruvarske baptističke crkve redovito su ih obilazili starješina Stevo Pijanić i Josip Novaković. Posjećivali su ih često i drugi baptistički misijski radnici, posebice Jovo Jekić i Alekса Novak, a nekoliko puta dolazio je i Vinko Vacek. Već u siječnju 1934. J. Jekić prvi puta posjećuje Sirač. Iste godine u posjetu je i Vacek. Mara Bauman o tome piše:

Jedne večeri brat Vacek je poslije propovijedi pitao da li ima tko koji bi želio predati se Gospodu. Bila je tišina, premda je soba bila puna naroda. Ustao je stari brat Berlančić Ivan i njegova žena Jozefina ... (M. Bauman, *Pismo Đuri Hampu*, 1983.)

Prva krštenja u Siraču po baptističkom obredu

Nedugo nakon toga obratili su se Jaga Cesar i Kata Penezić. Ovih je prvih četvoro vjernika V. Vacek krstio 30. 9. 1934. u Siraču, na ušću potoka Željnjaka (Toplica) u rijeku Bijelu. Sva su se krštenja u Siraču do 1946. održavala na otvorenom, u rijeci Bijeloj (»Pakri«), uglavnom na Vrbaku ispred kuće Ivana Berlančića ml. Nema do danas, nažalost, nikakvih saznanja o postojanju fotografija s nekog od tih prvih krštenja. Vjernici su narednih godina krštavani u Daruvaru i drugdje, dok je krstionica u siračkoj baptističkoj crkvi izgrađena tek 1993.

Sljedeće godine, 20. 4. (ili 6.) 1935., Vacek u Siraču krštava još 13 vjernika (Ivan Berlančić ml. i supruga Ljubica, Martin (Ruđin) Plažanin, Antun (Tonda) Rambousek, Ana Hihlik, Rozika Penezić, Marija Nadaždi, Ana Miletić, Marija Penezić, Blaž Penezić, Franjo Cesar, Kata Penezić i Ivan Pihir). O ovome krštenju V. Vacek izvještava u *Glasu Evandjelja*:

20. juna (20. 4., prema crkvenoj knjizi, op. R. K.) obavljeno je sveto krštenje u Siraču. Kršteno je 12 duša (13, prema crkvenoj knjizi, op. R. K.) – vani na potoku Pakra (sinonim u narodu za rijeku Bijelu, op. R. K.). Naroda se skupilo mnogo, samo šteta, mnogi su se pokazali nekršćanski, koji ne žacaju niti pred Evandjeljem svetim, da neizgovaraju bezobrazne riječi. Time su pokazali kakova je njihova kršćanska vjera ... Tu je također bilo mnogo ljudi i žena, koji su pokazali pravu želju za Gospodom ... kasnije su mnogi došli na skupštinu, da u miru čuju Riječ Božju. Poslije poldašnje službe Božje, podiglo se preko 20 duša, koji su nanovo izjavili živu želju da slijede Spasitelja ... (GE 6/1935., str. 68.)

Antun Rambousek, koji je tada kršten, obratio se pak nakon svjedočenja Ivana Puža. Baumanovi su već djelovali u Siraču kada je

ondje krajem 1934. ili početkom 1935. stigao Ivan Puž i evangelizirao po okolnim selima. Boravio je kod Baumanovih ili kod obitelji Mate Penezića u Japagi. Ivan Puž (1887. – 1970.), rodom iz sela Zaluki (šira okolica Opatije) na obroncima Čićarije, bio je jedan od utemeljitelja i jedno vrijeme voditelj protestantske vjerničke skupine u Opatiji koja je, zbog tadašnjih državnopolitičkih prilika, djelovala kao misijska stanica talijanske Crkve braće. I. Puž živio je u Los Angelesu, bio je u vezi s iseljeničkim crkvama u Detroitu i Chicagu, a povremeno se vraćao u ove krajeve, gorljivo evangelizirajući gdje god bi stigao. Njegove obraćenike seljani su ponekad posprorno nazivali »Puževom djecom«, a njegovu vjeru i propovijedanje »Puževom vjerom«.

Sredinom 1930-ih siračka baptistička zajednica broji, uz obitelj Bauman, već 17 vjernika. Organizacijski je formirana kao misijska stanica Baptističke crkve u Daruvaru, s voditeljem Edijem Baumanom. Rad s djecom i mlađima vodio je Ivan Berlančić ml. Ostale misijske stanice u okružju bile su tada Golubinjak, Badljevina, Miletinac, Koreničani, Slatina, Bogdanovac i Međurić.

Prema knjizi članstva održano je 15. 9. 1936. treće krštenje u Sirču, no o njemu nema traga u ostalim izvorima. Tada su kršteni Mato Penezić, Marija Miletić i Reza Penezić. Četvrti siračko prijeratno krštenje održao je daruvarski propovjednik Václav Zbořil dana 26. 9. 1937. Tada su kršteni Marica Požega i Marica Plažanin iz Sirča, a iz Grahovljana Tanasija Jovanović sa suprugom Milkom te još dva vjernika iz Grahovljana čija imena nisu poznata. Posljednje je pak predratno krštenje održano je 22. 10. 1938. Poznata su samo imena krštenika: Bojana Dostojčić i Petar Pavković iz Grahovljana te Jula Miletić iz Pakrana. U međuvremenu je bračni par Karlović, Manda i Blaž, kršten 31. 7. 1938. u Pakracu, kada je V. Vacek krstio i prva 4 vjernika iz Prekopakre.

Kršćanska gorljivost prvih siračkih baptista

Prve godine siračkih baptista obilježene su iskrenim kršćanskim zajedništvom i snažnim evangelizacijskim žarom koji se, osim u samome selu, razgorjeva u bližoj i daljnjoj okolini dohvaćajući sela i naselja gotovo u cijelome daruvarsko-pakračkom području. Otpora je bilo, čak i suprotstavljanja pojedinih seljana koji su ponekad znali porazbijati stakla na crkvi ili pak kamenjem dočekati vjernike u mraku. Kao i još neke baptističke crkve u to vrijeme, i siračka je crkva bila primorana osnovati svoje konfesionalno groblje, jer su im sahrane na katoličkom groblju bile zapriječene.

Nedjeljom su sirački vjernici, posebice mlađi, obilazili baptističke vjernike i prijatelje crkve u okolnim, čak i udaljenijim mjestima. Ivan Berlančić ml. i Blaž Penezić bili su i biblijski kolporteri koji su, noseći službeno crkveno odobrenje, prodavali po selima Nove Zavjete, Biblije i vjerske traktate, idući doslovno »od kuće do kuće«. Dio tiskovina raspačavali bi besplatno, svjedočeći neprestance svoju vjeru. Njihovim evangelizacijskim nastojanjem začet je 1937. baptistički rad u pakračkoj okolini, a iz toga se žarišta poslije razvila baptistička crkva najprije u Prekopakri, a potom u Pakracu.

Josip Černy (1881. – 1968.), dugogodišnji voditelj sarajevske baptističke crkve, napisao je 1939. u baptističkom mjesečniku *Glas Evanđelja* kraću crticu o misijskom radu siračkih baptista u daruvarsko-pakračkom kraju:

Braća i sestre u Sirču su vrlo revni u radu Gospodnjem, imadu naročiti misijski dar i praktičnu metodu pri širenju i propovijedaju Riječi Božje, pa sljedstveno tome imadu i dosta roda na Vinogradu Gospodnjem. Oni rado misioniraju i šire sveta Pisma u Pakračkoj i Daruvarskoj okolini, a odlaze čak i u Grubišno Polje, Zdenci i drugdje. Oni su bogati sa Duhom, no vrlo siromašni sa zemaljskim imanjem, pa stoga će imućnija braća i sestre (iz susjednih naših zajednica) imati kod Gospoda veliku zaslugu kada im po mogućnosti finansiraju bar putne izdatke ... (GE/ 11-12/1939, str. 74.)

U veljači 1939. Vinko Vacek posljednji put posjećuje Sirač i okolicu (iznenada će preminuti u srpnju 1939.), a iste je godine u posjetu i bugarski evangelizator Igo Igoff. U siječnju 1941. John A. Moore, upravitelj netom otvorenoga Baptističkoga teološkog

Vodeća braća siračke crkve oko 1940. Gornji red (slijeva nadesno): Blaž Penezić, Ivan Berlančić ml., Martin Plažanin, Ivan Berlančić st., Ivan Jozic, Franjo Cesar. Donji red: Blaž Karlović, Edi Bauman, Mato Penezić, Antun Rambousek.

seminara u Beogradu (započeo s radom 29. 9. 1940.), održao je u Daruvaru i Sirču višednevni biblijski tečaj. Namjera je ovih tečajeva, koji su se održavali i u razdoblju nakon Drugoga svjetskog rata, bila pružiti laičkim crkvenim vođama temeljno biblijsko i crkveno obrazovanje, a neke od mlađih potaći na punovremeni teološki studij.

Razdoblje Drugoga svjetskog rata

Tridesetak krštenih vjernika, broj koji se s mlađima i »priateljima« crkve povećava gotovo dvostruko, dolaskom se ratnih zbivanja suočilo s dotad najtežim iskušenjima. Sirač se nalazio na poprištu ratnih događanja, izmenjivale su se razne vojske (Nijemci, ustaše, domobrani, partizani, Kozaci – u narodu nazivani i »Čerkezima«), svakodnevница je bila mučna i nesigurna. Edi Bauman i njegov sin Danijel čudom su izbjegli strijeljanje pred Kozacima generala Vlasova, budući da je jedan kozački vojnik slučajno primijetio biblijski natpis na zidu u kući. Ovo ga je podsjetilo na vjeru njegove majke te je u posljednji čas zaustavio smaknuće. Svoje obraćenje u tim nesigurnim vremenima slikovito opisuje Božica (Bessie) Štimac, rođ. Bauman u svojoj knjižici *Kad topovi zagrme* (Chicago, 1948.). Knjižicu je uredio Danijel Vacek (1920. – 1950.), dodavši joj evangelizacijske tekstove. Ova je knjižica prvi objavljeni uradak nekoga od siračkih baptista i rijedak primjerak rane domaće baptističke literature.

Tijekom rata sirački se baptisti – koliko im to već okolnosti dopuštaju – i dalje okupljaju u domu Baumanovih a krštenja se, unatoč ratnom ograničenju kretanja, održavaju u Daruvaru. Brojni su sirački vjernici kršteni tijekom rata u daruvarskoj crkvi: dana 30. 9. 1941. Miloš Miletić i Sonato Andrlić; dana 13. 7. 1943. Petra Kovačević, Adolf Mik i supruga Milka, Pavle Karlović i supruga Reza, Kata Crnković, Ivanka Biljan, Jula Biljan, Marija Karlović, Evica Dundović Kovačević, Stjepan (Štefan) Pihir sa suprugom Marijom i Zorka Pihir; dana 12. 9. 1944. Fana Lustig, Bohuška Hunjek, Štefica Zeman, Ivan Penezić, Jela Vujičić, Rozi Miler, Fanika Miler i Kata Hamp.

O ponašanju siračkih baptista tijekom rata zanimljive detalje iznosi i David Bauman, sin Edija i Mare Bauman, koji danas živi u SAD. Posebice ističe kako su se baptisti ponašali prema svima kršćanski, bez obzira na vojnopolitičke boje:

Za vrijeme II sv. rata, kada su borbe bile oko nas, vjerni su se skupljali, nisu se sakrivali niti bježali negdje drugdje, oni su se molili i hrabriili jedan drugoga uzdajući se u Gospoda, Partizani su dolazili u selo u noći da se hrane, a neki u selu su kazali da im daju bljutavu hranu, a moja majka je odgororila: 'Ja im dajem ukusnu hranu dobro posoljenu.'

Poslije rata partizani su tjerali zarobljenike Njiemce kroz Sirač. Stali su za odmor u Orašju i sjeli pored ceste, umorni i gladni. Vjerni nisu bili u strahu od partizana, već su u korpama donijeli hranu i razdijelili zarobljenicima. (D. Bauman, *Pismo R. Kneževiću*, 27. 12. 2010.)

Poslijeratno ustrojenje siračke Baptističke crkve

Svršetkom rata sirački baptisti predstavljaju jednu od najbrojnijih baptističkih zajednica u Hrvatskoj, a najveću u okružju (Podaci za 1945: Sirač 60, Golubinjak 28, Daruvar 21, Bogdanovac 18, Prekopakra 17, Koreničani 14, Okrugljača i Lozani 5). Dana 14. 7. 1945. kršten je u Daruvaru Vencl Zeman (1904. – 1980.). On će od 1950-ih postati, uz Antuna Rambouseka (1903. – 1991.), jednim od voditelja siračke Baptističke crkve.

Naredne je godine održano 14. 7. 1946. na Vrbaku kod Berlančićevih posljednje siračko krštenje na otvorenom, najveće do tada. Zbog ogromnoga zanimanja koje je izazvalo, kod nekih je ono u sjećanju ostalo kao prvo siračko baptističko krštenje. Iako su baptisti bili već poznati u selu, prvi ovakav događaj u novoj socijalističkoj državi zaokupio je pažnju gotovo svih mještana.

V. Zeman sa suprugom Agnezom i A. Rambousek sa suprugom Ljubom u Siraču, 1971.

Václav Zbořil krstio je tada 24 vjernika, njih 17 iz Sirača koji su evidentirani u crkvenoj knjizi, 4 iz Prekopakre te još 3 vjernika iz okolice. Pred brojnim narodom, njih oko tisuću, prethodno je održao propovijed Stevo Pijanić iz Daruvara. Tada je kršten i Nikola Knežević (1928. –) koji će, nakon dovršetka školovanja na Baptističkom teološkom seminaru, djelovati kao propovjednik u Vršcu, a nakon preseljenja u Rijeku bit će dugogodišnji starješina riječke Baptističke crkve. O svome krštenju on piše:

Oko pedeset metara duga kolona, široka koliko i cesta, mirno se i tiho kretala pjevajući svete pjesme. Prošli smo pored Vatrogasnog doma, pa tiho preko mosta, a onda smo skrenuli putem nadesno pored naše kuće i kod sedme kuće se zaustavili. Ugledali smo cijelo nogometno igralište ispunjeno narodom. Nije bilo obitelji u selu, a da njeni ukućani nisu bili тамо... Svi koji smo se trebali krstiti, a bilo nas je dvadeset i četvero, otišli smo u kuću brata Ivica Berlančića i tamo smo se presvukli u bjelinu. Dok smo se u kući spremali, vani se jasno i glasno čula propovijed brata Steve Pijanića, a prije propovijedi pjesme uz pratnju glazbe i recitacije. Kad smo se svi obukli u bjelinu, izašli smo van. Izašli smo iz dvorišta, prešli preko ceste, a onda smo do rijeke trebali preći preko jednog dijela igrališta... Kad smo trebali stupiti na igralište, sa desne i lijeve strane od puta kojim smo trebali proći, stajalo je četiri reda braće i sestara. Tako su između nas i svjetine okupljene na igralištu stvorili neku vrstu kordona. Braća i sestre su bili okrenuti licem prema nama, a leđima prema mještanima i znatiželjnicima koji su se tom prilikom zatekli na igralištu. To su učinili da netko iz svjetine ne bi bacio kamen na nas ili ako baci, da se zaustavi na njihovim leđima, vratu ili glavi, a ne na nekome od nas... Takva zaštitnička ljubav braće i sestara za

mene je ostala nezaboravan doživljaj. Polako smo se spustili na rijeku... Pjesma je utihnula i jedan po jedan krštenik je ulazio u vodu i ja s njima sve dok svi nismo kršteni. Sam obred krštenja je obavio brat Zbořil, propovjednik iz Daruvara. (N. Knežević, *Moja sjećanja, rukopis /poslije u sažetijem obliku objavljen u knjizi Uspomene podno Staroga Grada, 2005.*)

Do 1953. siračka vjernička zajednica broj već stotinjak krštenih vjernika. Dana 19. 10. 1953. formiran je crkveni odbor, čime je crkva i formalno ustrojena – premda kao organizirana crkva djeluje još od kasnih 1930-ih. Članovi odbora bili su: Edi Bauman (predsjednik), Antun Rambousek (tajnik), Ivan Juraić (blagajnik), Martin Plažanin, Vencl Zeman, Ivan Berlančić ml., Stjepan Pihir, Mara Bauman, Ivanka Biljan te Filip Širac i Petar Jednaković iz Prekopakre (koja je početno organizirana kao misijska stanica BC Sirač).

Pored rješavanja tekućih crkvenih stvari, najvažnija je zadaća odbora bila provesti pothvat gradnje molitvenoga doma. Prostorija u kući Baumanovih odavno je postala pretjesnom za redovna okupljanja pa su se nedjeljni sastanci ljeti često održavali vani pod orahom ispred kuće, ili u staroj kovačnici u dvorištu. Sirač je uz to i sve češće postajao poželjnim odredištem većih regionalnih okupljanja baptističke mladeži i ostalih širih crkvenih događanja, uključivo i evangelizacijske posjete crkvenih vođa iz zemlje, obično povezane i s dolaskom gostiju iz inozemstva.

Posjet studenata Baptističkog teološkog seminara 1. 5. 1954.

Gradnja Molitvenog doma i povratak obitelji Bauman u SAD

Još 13. 8. 1950. na konferenciji užeg odbora Saveza BCO NRH i Slovenije u Zagrebu konstatirano je da »Odbor nalazi potrebu i mogućnost gradnje Mol. doma u Siraču«. Godine 1954. na okružnoj je sjednici crkvenih delegata u Golubinjaku usvojena odluka o početku izgradnje molitvenog doma u Siraču u 1955. Dana 22. 1. 1955. prihvaćeno je darovano zemljište od obitelji Bauman, naredne je godine ono prepisano i prikupljene su dozvole za gradnju. Za razliku od molitvenog doma u Golubinjaku koji je 1950. izgrađen bez dozvole, sirački je molitveni dom prvi veći građevinski pothvat među hrvatskim baptistima poslije 1945. koji je legalno započet i dovršen.

Prije početka gradnje Edi i Mara Bauman odlučili su se vratiti u Chicago. Kćerke Alica i Božica otišle su još 1947., dok je Andelka tragično ubijena tijekom rata. Još jedan od članova crkve, Franjo Cesar, također je poginuo u ratu. U veljači 1956. Baumanovi su sa sinom Davidom trajno napustili Jugoslaviju. Na rastanku s crkvom pročitan je *Psalm 126* – isti tekst koji im je V. Vacek čitao 1933. pri njihovu dolasku u Zagreb. No sada su se doista vraćali »s pjesmom, noseći snopje svoje«. Sin Danijel ostao je u Siraču.

Na konferenciji baptističkih delegata BCO NRH 16. 12. 1956. u Zagrebu zaključeno je da će »braća siračke crkve sagraditi pristup i temelj, a ostalo će se učiniti sa pomoći iz Chicaga«. Dana 8. 1. 1957. Danijel Bauman dogovorio je građevinski projekt s Projektnim birom Pakrac i potpisao ugovor.

U proljeće iste godine misionar Jim (James A.) Lowden postavio je temeljni kamen i radovi su započeli. Plaćena je grupa

James A. Lowden postavlja temeljni kamen.

makedonskih ciglara koji su izradili i ispekli ciglu na samome gradištu, a unajmljeni su i zidari iz Šibovca kojima je priododata grupa vjernika dragovoljaca, članova crkve i mladih. Među zidarima radio je i Josip Horvat, koji će poslije djelovati kao baptistički propovjednik u više crkava diljem zemlje. Vjernici dragovoljci obavljali su po rasporedu pomoćne zidarske poslove. Sve je radove organizirao i evidentirao A. Rambousek. Kako su braća u crkvi većinom bili zaposleni u kamenolomu i mogli su doći pripomagati tek nakon završetka smjene, sestre su stoga bile primorane podnositi teži dio posla: pripravljati žbuku (»malter«) koju su ručno miješale i nosile zidarima u drvenim nosiljkama (»traljama«). Sav je potreban materijal za izgradnju dovozio iz kamenoloma svojim zaprežnim kolima Ivan Juraić. Velik dio novčanih sredstava osiguran je iz donacije *Gethsemane Baptist Church* u Chicagu, manji su dio pridodali sirački vjernici i domaće crkve. Tijekom gradnje, jugoslavenska milicija iznenada je dala nalog Danijelu Baumanu da napusti zemlju u roku od 60 dana. Danijel je stoga 1958. bio primoran trajno napustiti Sirač. Zbog pomanjkanja sredstava izgradnja je jedno vrijeme zastala, ali je ipak nastavljena. Novi molitveni dom, tada jedan od najljepših u zemlji, konačno je svečano otvoren 29. 11. 1960. Kraća vijest o otvaranju objavljena je u tadašnjem baptističkom ženskom časopisu »Drage sestre« (preteči kasnijega »Sestrinskog lista«), a potpisnice su bile »sestre iz Sirača«:

... želimo vam napisati nekoliko riječi o našoj velikoj radosti i obilnom blagoslovu koji smo proživjele 29. XI prošle godine u našem novom Molitvenom domu. Mnogo puta nam se došaptalo da ga nećemo moći svršiti, ali pomoću Boga ipak smo smjele dočekati taj sretan dan ... Prilikom otvaranja posjetili su nas više braće i sestara ... Naročito smo se radovali što je brat Zbořil, nakon 13 godina bio u našoj sredini. Naš jedini cilj je da se i u novom Molitvenom domu propovijeda ista vijest o Isusu Kristu, Spasitelju ... (Drage sestre, 1/1961, str. 5.)

Na svečanosti prigodom otvaranja okupilo se preko 400 vjernika, a navodi se da su siračke kuharice, na čelu s (nedavno preminulom) sestrom Maženom (Marijom) Nadaždi, uz obilje druge hrane pripremili i oko 800 sarmi (!). Uz negdašnjega daruvarskog propovjednika Zbořila, propovijedi su održali i Jovo Jekić te Branko Lovrec. ... Sjećam se da je crkva bila puna i da je bio veličanstveni skup. Ne mogu se sjetiti teme koju sam govorio, ali vjerojatno na temu one pjesme iz Crne pjesmarice (popularni naziv tadašnje pjesmarice u crnom plastičnom omotu, op. R. K.) »Pomoć hoću gradit Sion«, a također na temu iz 1 Petrove 2,4-8« navodi danas dr. Branko Lovrec koji je tih godina nerijetko dolazio u Sirač, prevodeći gostujuće inozemne propovjednike. Jedan od takvih posjeta, krajem 1950-ih, prekinula je tadašnja milicija, naloživši gostu propovjedniku, Nizozemcu Anne van der Bijlu, da napusti zemlju u roku od 24 sata.

Već od sredine 1950-ih siračka je crkva bila, kao i sve ruralne crkve, suočena s migracijom mladih ljudi u gradove, koji odlaze za školovanjem i poslom diljem zemlje, ali i u inozemstvo. Neki od tih vjernika bili su među začetnicima crkava u gradskim sredinama (Rijeka, Kutina). Godine 1960. siračka crkva još uvijek brojila 84 člana uz 15 mladih i 34 djece u nedjeljnoj školi, ali će iz godine u godinu mladi vjernici sve više odlaziti. Ipak u crkvi ostaje čvrsta vjernička jezgra koja je crkvu održala. Premda razdoblje nakon 1960. nije predmetom ovoga prikaza, važno je – barem telegrafski – naznačiti neke detalje crkvenoga života iz tогa doba.

Novije razdoblje

Crkvu su vodili Vencl Zeman – koji je 1965. ordiniran za đakona crkve i komu je najčešće bila povjerena služba Riječi – te Antun Rambousek kao starješina u smislu vodećega člana crkvenog odbora. Josip Juraić, jedan od crkvenih odbornika, obavljao je povremeno službe i u saveznim crkvenim tijelima. U crkvi je desetljećima djelovala i skupina svirača, koja se osvježavala novim imenima iz generacije u generaciju. Nakon smrti brata Zemana (†1980.), crkva je bila kraće vrijeme bez propovjednika. U lipnju 1981. Franjo Špičak ml. (1949. –) vraća se s obitelji iz Australije i preuzima vodstvo

Skupina svirača 1972.

u crkvi. Za pastora crkve ordiniran je 20. 7. 1986. u Siraču. F. Špičak udahnuo je novi polet u crkveni život i rad, crkva je opet zaživjela i više se otvorila prema okruženju – posebice djelovanjem putem misijske organizacije »Evangelje u svaki dom«.

Već su sredinom 1980-ih započeli radovi na održavanju okoliša i same crkvene zgrade, ponajprije na sanaciji klizišta izgradnjom potpornog zida. Tijekom 1993. i 1994. potpuno je renovirana glavna bogoslužbena sala, a izgrađena je i krstionica. Dana 10. listopada 1993. na prvom krštenju u obnovljenoj zgradbi Baptističke crkve u Siraču Franjo Špičak krstio je 18 vjernika iz Sirača i okolice.

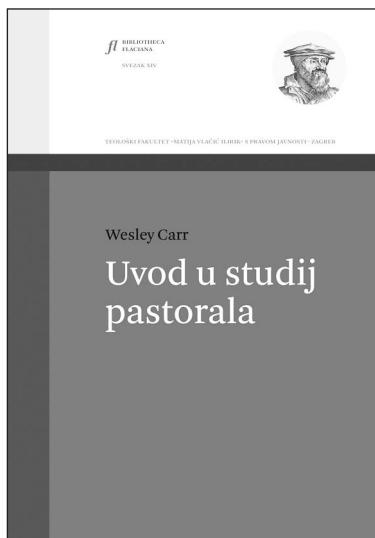
U siračkoj crkvi danas se okuplja šezdesetak vjernika, a aktivna skupina mladih zalog je obećavajuće budućnosti ove vrijedne slavonske vjerničke zajednice.

Tekst se temelji na arhivskoj građi Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, na saznanjima iz dostupne literature te na zapisima iz negdašnjih baptističkih periodičkih publikacija. Autor posebno zahvaljuje brojnim negdašnjim i sadašnjim siračkim vjernicima koji su svojim prilozima i sjećanjima obogatili ovaj prikaz – posebice pojedincima iz obitelji Bauman, Hamp, Knežević i Horvat (Berlančić).

Ruben Knežević

IZBOR IZ RECENTNE HRVATSKE PROTESTANTIKE

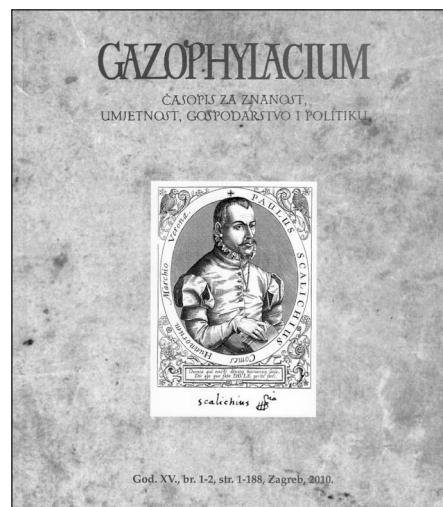
WESLEY CARR. *Uvod u studij pastoralna*. Zagreb, Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirk«, 2010., str. 272. Editicija »Bibliotheca Flaciana«, sv. 14. Preveo s engleskoga Enoh Šeba. Urednik Lidija Matošević. Knjiga se u cijelosti bavi disciplinom pastoralnih studija. Odlikuje se sustavnim i preglednim stilom i pristupom. Autor čitatelju pristupa tako da u knjizi kao cjelini pokušava ponuditi informacije o znanju kojega bi trebalo usvojiti, metode učenja i djelovanja, te istraživanje zadaće Crkve i uloge crkvenih službenika čime se zapravo sagledava služba u najširem smislu. Knjiga se naslanja na praksu različitih crkvenih tradicija, što je posebno značajno za naše podneblje jer su knjige o pastoralnim studijama relativno rijetke, a one postojeće uglavnom su pisane iz perspektive jedne crkve. Knjiga može biti dobrodošao poticaj izgradnji kvalitetnije, tolerantnije i dobrohotnije društvene zajednice.

LIDIJA MATOŠEVIC. *Temeljne postavke protestantskog poimanja zadaće teologa i teologije u odnosu prema zajednici vjernika*. Pregledni članak objavljen u posljednjem broju »Bogoslovskie smotre« (4/2010). Razmatranje naslovne tematike polazi od definicije Riječi Božje u trostrukom vidu: od Isusa Krista kao Riječi Božje u najvlastitijem smislu, preko svetopisamske Riječi Božje do same Riječi u navještaju vjerničke zajednice. Potom se razmatra uloga teologije u zajednici vjernika.

PAVAO SKALIĆ I NJEGOV DJELO. Radovi sa Znanstvenoga skupa povodom 450. obljetnice izdanja njegove Enciklopedije (1559.) / Zagreb, 26. studenoga 2009./. Gazophylacium, Časopis za znanost,

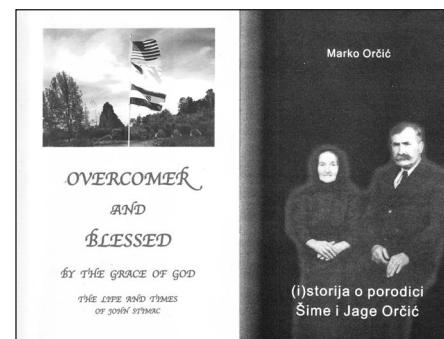
umjetnost, gospodarstvo i politiku, God. XV, br. 1-2, Zagreb, 2010. Glavni urednik Alojz Jembrih. U vrlo ukusno uređenom časopisu s raznih je aspekata razmotrena tematika koja se bavi Skalićem i njegovim respektabilnim filozofsko-teološkim djelom, a nisu zanemarivi ni njegovi dodiri s protestantizmom. Časopis obiluje vrijednim arhivskim prilozima i fotografijama.

KAIROS. *Evandeoski teološki časopis. Godina 4, Br. 2 (2010)*. Glavni urednik Stanko Jambrek. Zagreb, Biblijski institut. Tema je broja: »Biblija u svakodnevnom življenju«. Nakon uvodnoga članka M. Jovanovića, *Biblija, kruh naš svagađašnji*, objavljen je unutar rubrike »Rasprave« jedan izvorni znanstveni članak (C. Constantinean, *Biblija i javnost: Pavlov model za kršćanski angažman u društvu s upućivanjem na Poslanicu Rimljanim 13*) te više preglednih i stručnih članaka (S. i J. Jambrek, *Uloga Biblike u svakodnevnom življenju*; B-O. Ardelean, *Biblija i vjerska sloboda*; M. Kušner, *Uporaba Biblike u kršćanskom savjetovanju*; D. Berković, *Od literalizma do interpretativizma*; T. Sibley, *Osnovni alat za pastora*; R. Bogešić, *Kršćanstvo između kapitalizma i socijalizma*; E. Titus, *Božji atributi ili njegove savršenosti u teologiji Karla Bartha: Razmatranje osnovne strukture*). U Prilozima S. Jambrek donosi prikaz o nedavno premiјulom baptističkom teologu D. Peterlinu, *Davorin Peterlin: život i djelo*. Časopis je zaključen prikazima nekoliko knjiga, među kojima se S. Jambrek osvrće i na nedavno prevedenu Snyderovu knjigu, *Povijest i teologija anabaptizma* (Zg, TFMVI, 2009.).

TRI VRIJEDNA IZDANJA PROTESTANTSKE REFORMIRANE KRŠĆANSKE CRKVE U RH donose informacije o nauku i liturgijskoj praksi reformiranog kršćanstva (kalvinizma). U nizu »Osnove reformiranog vjerovanja« izašle su knjižice *Što je Reformirana crkva?* (Stephen Smallan, prev. D. Furgala Šuper, Osijek, Kršćasnki centar »Dobroga pastira«, 2010.) i *Što je Gospodnja večera?* (Richard D. Phillips, isti prevoditelj i nakladnik). Kod istoga nakladnika objavljen je i prijevod *Velike litanije* (prev. D. Vidaković) koju je prvotno priredio Thomas Cranmer u *Knjizi zajedničkih molitava* (*The Book of Common Prayer*).

OBITELJSKE POVIJESTI KAO JEĐNO OD POMOĆNIH VRELA ZA ISTRAŽIVANJE POVIJESTI BAPTIZMA NA NAŠIM PROSTORIMA. Posljednjih mjeseci objavljene su u maloj nakladi dvije publikacije koje donose obiteljske povijesti ljudi koji su bili uključeni u početke baptističkog pokreta na našim prostorima. U knjizi *Overcomer and Blessed by the Grace of God. The Life and Times of John Stimac* (R. Beach, USA, Vlastita naklada, 2010., str. 335.) John Stimac, suprug Božice (Bessie) rođ. Bauman – kćerke pionira siračke Baptističke crkve Edija i Mare Bauman – donosi i vrijedne podatke o obraćenju Baumanovih u Chicagu i njihovu povratku u Sirač. Stimac piše i o svojoj obitelji i svome bogatom životnom putu i radu u tamošnjim kršćanskim crkvama. – Marko Orčić, također u vlastitoj nakladi, izdao je 2010. knjižicu (*I*storija o porodici Šime i Jage Orčić (str. 61), a povodom obilježavanja pedesetgodišnjice redovitih okupljanja porodice Orčić. Članovi obitelji Orčić, posebice braća Stjepan, Šime i Ivan, obavljali su značajne službe u negdašnjem jugoslavenskom baptističkom Savezu te je vrijedno saznati neke nove detalje iz njihova života. (rk)

ZLATNA ZRNCA IZ GRČKOGA NOVOG ZAVJETA

Piše: Nela Horak-Williams

Hvalospjev ljubavi?

1. Korinćanima 13

Kad otvorimo 1. Korinćanima poslanicu 13. poglavje zastavljeno pred podnaslovom »Hvalospjev ljubavi!« Ali ovo poglavje sve je drugo nego lirski izraz nečega pohvalnoga. Nije to pjesma, nego najozbiljnija pouka upravo u vezi s nevoljama u životu korintske zajednice. Imamo u vidu zajednicu bogatu duhovnim darima, ali istodobno siromašnu u ljubavi. Zato apostol Pavao započinje s uzvisivanjem ljubavi –

bratske ljubavi dok se ljubav prema Bogu ne spominje izravno, ali je uvijek uključno prisutna.

Grčka riječ *ἀγάπη* kojom se pisac ovdje koristi ne nalazi se često u grčkome klasičnom jeziku kao riječ za »ljubav«, poput riječi *ἔρως* i *φιλία*. U okolnom se svijetu novonastajućega kršćanstva njome skoro nije koristilo kao imenicom. Bila je to nova riječ za novi pojam ljubavi. Nova riječ koja je bila u stanju izraziti bogatstvo i puninu biblijskog pojma ljubavi. Biblijski svojstven izraz koji označuje Božju transcendentalnu ljubav, ljubav koja se uvijek daruje, osobna je te stvara jedinstvo i zajedništvo. Ne želi ništa za sebe, nego je sve predala i žrtvovala, čak i za neprijatelje. Ona nije čovjekova mogućnost, nije nikakva »najuzvišenija vrlina« koju možemo postići; *ἀγάπη* možemo primiti jedino kao dar u Kristu po Duhu Svetome (Rim 5,5b) – kao korjenito novu stvarnost koja je izričito suprotna staroj egocentričnoj naravi.

Isus bez sentimentalnosti ili iluzija uvodi ljubav prema bližnjemu kao novi poredak i stvarnost. Ta ljubav zahtijeva čitavoga čovjeka, uključuje snagu volje i akcije, slobodan čin odлуke i želi najviše dobro za svakoga čovjeka. U grčkom prijevodu Staroga zavjeta, Septuaginti, riječju *ἀγάπη* opisuje se Božja ljubav prema Izraelu kao izbor, selekcija, čin volje. Tu nema zanosa, impulzivnosti ili čak topline kao kod drugih vrsta ljubavi, nego je tu na djelu trezvena volja u poštovanju i predanosti.

U uvodna tri retka apostol Pavao započinje s vrjednotama koje su bile značajne u crkvi u Korintu: govorenje jezicima i proročstvo. U odnosu na ljubav tē se priznate vrjednote sada relativiziraju. Ljudi u Korintu koji su stremili za darom jezika, smatrali su da su time nešto postali (*γέγονα*, perf. od *γίνομαι* = postao je i ostaje tako), a zapravo su postali isprazan zvuk: *χαλκός* i *κύμβαλον*. To su bili bučni instrumenti bez melodije i harmonije. Bez ljubavi govorenje jezicima nema vrijednosti ni vitalnosti, zvuči bučno, prazno i šuplje. Mjed koji odjekuje (*ῥήμων*) poput glasnog zvona. Riječju *ἀλελάζον* koja poput pridjeva stoji uz *κύμβαλον* koristilo se za ratni poklic (*ἀλλαζά*), ali i za glasni plač i žalovanje (Mk 5,38).

Профетеја (r. 2) – sposobnost dati nadahnutu poruku. Prema vrjednosnom sustavu duhovnih darā u korintskoj crkvi, Pavao jače naglašava proročstvo od govorenja jezicima i povezuje ga paralelno s mudrošću – spoznajom tajni (*μυστήριον* = nešto otkriveno što

je bilo skriveno ili neobjavljeno). Prema tome, prorok ne proriče buduće događaje, nego objavljuje ono što je bilo duboko skriveno i neobjašnjivo.

Tu je i »sve znanje i sva vjera«, tj. znanost i vjera »u punom iznosu«. Vjera koja »premješta gore«, židovska poslovica u značenju »učiniti mogućim ono što izgleda nemoguće« (Mk 11,23), tj vjera kao čudesna moć. Isus je u Mt 17,20 spominje kao najveću vrstu vjere.

Ali sve je to »apsolutna nula« (*οὐθέν*), ako nema *ἀγάπη*.

U r. 3 riječ za »razdati« *ψωμίσω* (u aoristu) izražava čin kao sveobuhvatni i dalekosežni potez dijeljenja svih svojih dobara kao zalogaja (*ψωμός* u Iv 13,26). Čak i dobročinstva i praktično kršćanstvo s lošim porivom i motivom, ništa ne koriste bez *ἀγάπη*. Isto tako ni mučenička smrt na lomači – koja se u ono vrijeme rijetko prakticirala, jer se u praksi provodilo kamenovanje i razapinjanje – ništa ne koristi bez *ἀγάπη*. Ne kaže se da su dari bezvrijedni, nego sam ja bezvrijedan ako nemam ljubavi (*οὐδὲν ὀφελοῦμαι*).

U svakom se retku, dakle tri puta uzastopno, poput niti provlači rečenica koja udara poput čekića na sudu: *ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω* = a ljubavi nemam. Sud nad bogatim, ponosnim životom zajednice u Korintu.

Ne bi li cijelokupna povijest crkve izgledala sasvim drukčije da je kršćanstvo to provodilo i da se »osudilo« u skladu s tim izjavama? Sigurno ne bi bilo svih tih podjela, nego bi postojalo jedinstvo.

U idućem nastavku vidjet ćemo kako apostol Pavao opisuje tu ljubav – *ἀγάπη*.

SRCE ZA MISIJU 2011.

Iz tiska je izašao osobni planer 'Srce za misiju'. Riječ je o planeru za 2011. godinu u kojemu su osim kalendara i rubrika za upisivanje planiranih aktivnosti mogu naći i 52 svjedočanstva o Božjem djelovanju u životima pojedinaca.

Kao što i samo ime kalendara kaže, temeljna je nakana uredništva da ovaj planer potakne čitatelje na molitvu i razmišljanje o misiji, o navještaju Radosne vijesti kako našim prijateljima i sugrađanima, tako i ljudima diljem svijeta. Ovo je jubilarni broj *Srca za misiju*. U pet godina uloženo je mnogo volonterskoga rada: od pisanja, uredivanja, administracije i distribucije. Mnogi su se preko ovog projekta pokrenuli na misiju i učinili prve korake kao pisci. Oni koji su u tome sudjelovali često su se osjećali da su u nemogućoj misiji, no uz velike napore, pred čitateljstvom je opet svjedočanstvo o Božjem djelu.

*Voljela bih da danas kad vidimo što Bog čini, ne ostanemo neprekretni nego da u zahvalnosti sjednemo i zapisemo sjećanje na blagoslov kojim nas je Bog blagoslovio – piše dr. Ksenija Magda, urednica *Srca za misiju*.*

Kalendar izdaje Ženski rad pri SBC u RH, moguće ga je nabaviti u svakoj mjesnoj baptističkoj crkvi, a za one koji ga žele naručiti mogu pisati na adresu: SrceZaMisiju@gmail.com

Iz riječkoga *Novoga lista* od 19. prosinca 2010. prenosimo s dopuštenjem razgovor s Giorgiom Grljem, glavnim urednikom Informativne baptističke agencije (IBA)

Razgovarala: Mirjana Grce

GIORGIO GRLJ PASTOR BAPTISTIČKE CRKVE U RIJECI O STANJU KRŠĆANSTVA U SVIJETU I NAGLASCIMA S TREĆEG LAUSANNSKOG KONGRESA ZA EVANGELIZACIJU SVIJETA

U Europi se živi ateizam, kršćanstvo cvate u Africi

Življenje vjere u svakodnevnom životu definitivno se preselilo u Afriku, Južnu Ameriku i Aziju, pogotovo južnu Aziju i Kinu. No, mora se priznati, centri odlučivanja i financije su još uvijek na sjevernoj hemisferi

Giorgio Grlj, pastor riječke Baptističke crkve sudjelovao je nedavno na trećem Lausannskom kongresu za evangelizaciju svijeta, održanom u Cape Townu – svjetskom skupu crkava i zajednica protestansko-evandeoskog dijela kršćanstva koji je okupio oko 4.000 sudionika iz oko 200 zemalja.

* **Kakva su iskustva, koje poruke, kakvo je iz te vizure kršćanstvo u današnjem svijetu – pitali smo, među ostalim, pastora Grlja, vokacijom i djelom ekumenski zauzetog čovjeka.**

– Nakana je bila ponovno posvjestiti sadržaj i poruku evanđelja, misije i evangelizacije. Na tom se skupu, po mom viđenju, dogodio pomak: naglasak se s denominacija i mjesnih crkava pomaknuo na tzv. paracrvene organizacije. Očito je, naime, da se u suvremenom svijetu poruka evanđelja ne razumije i ne ostvaruje više u striktno crkvenim okvirima, koliko i u onome što se zove paracrvene organizacije. Tako se na Lausannskom kongresu našlo puno ljudi iz crkvenih struktura, ali i jako velik broj onih koji dolaze iz paracrvenih organizacija, ljudi iz poslovnog svijeta, ljudi koji nastoje vjeru integrirati u svakodnevni život.

* **Bio je to susret protestantsko-evandeoskog dijela kršćanstva. Koji je njegov spektar danas u svijetu?**

– Reformacija je donijela dvije velike struje: reformiranu crkvu na tragu Kalvina i luterane, kod nas evangelike, na tragu Luthera. No, istovremeno je bilo prisutno i treće, radikalno krilo Reformacije, iz kojeg su izniknule današnje, tzv. slobodne crkve. Tu hijerarhija nije ključna, a strukture su manje važne – tu su današnje baptističke crkve, pentekostalne crkve, karizmatizam. Rodile su se tu i mnoge paracrvene organizacije koje se specifično obraćaju ili studentskoj populaciji ili poslovnim ljudima ili nekoj drugoj skupini. One nisu striktno vezane ni uz denominacije, ni uz mjesne crkve, ali s njima rado i često tjesno surađuju.

* **Je li u protestantskoj baštini pomalo problem to što stalno niču nove crkve ili zajednice?**

– S jedne strane to se može promatrati kao problem. Kao čovjek koji živi dimenziju kršćanstva koja nije hijerarhijski strukturirana, mogu reći da postoji opasnost od previše individualističkog tumačenja poruke evanđelja u smislu realne mogućnosti da nakon određenih nesuglasica svatko krene svojim putem. Razlazi dakako ostavljaju određeni gorak okus i loše svjedočanstvo u svijetu – jer Krist nas je pozvao na jedinstvo – ali s druge strane, ponekad se i to prometne u neko bogatstvo. Neke inicijative koje bi možda u nekoj

strukturi bile prigušene, dobivaju nove izričaje. Tako to uvijek ima dvije strane – i nelagodu i mogući blagoslov.

PONIZNOST I U RAZLAZIMA

No, mislim da prije svega mora postojati svijest da unatoč razlagu mi jesmo braća i da svatko od nas u određenom trenutku stavlja određene naglaske na svoj život, teologiju, crkveno ustrojstvo, ali to nas ne čini manje braćom i sestrama. I u razlazima se mora zadržati poniznost jer nitko ne može svojatati ekskluzivnost u navještaju evanđelja. Nitko neće sam dokučiti istinu.

* **Vi osobno kršćanstvo ne dijelite – kad govorite o kršćanstvu mislite na sve kršćane.**

– Ja ne mogu drukčije nego sve one koji se pozivaju na Isusa smatrati braćom i sestrama. Stoviše, promatrati samo kršćanstvo kao ekskluzivno prema drugima, ja čak ni na toj razini ne mogu razmišljati, posebice ne nakon otkrića da je isti Bog, Bog Abramov, na kojega se pozivaju Židovi, muslimani i kršćani. Ključni biblijski tekst našeg skupa u Cape Townu bila je Pavlova poslanica Efezanimu gdje govori da je Krist došao srušiti sve pregrade koje smo mi ljudi među sobom sagradili i stvoriti novo čovječanstvo u kojem ne bi smjelo biti neprijateljstva prema bilo kome. Zato, kad kažem kršćanin mislim na sve koji se pozivaju na Krista, a u sljedećoj instanciji mislim da bismo kao djeca Boga Abrahamova morali i prema drugim ljudima, posebice mono-teistima, pokazati temeljnu otvorenost i dobrohotnost.

Izvor: www.lausanne.org

* **Koja je temeljna poruka skupa u Cape Townu?**

– Slogan cijelog tog pokreta glasi »Cijela Crkva čitavom svijetu donosi potpuno evanđelje«. To je ideal, iako smo syesni da na tom putu postoji jako puno stvarnih zapreka. Naše zajedništvo još nije u potpunosti ostvareno – puno toga možemo zajedno, no postoje stvarne zapreke koje prijeviše više zajedništva.

SRCA POVEZANA U VJERI

* **U Cape Townu bili su kao promatrači i predstavnici Katoličke crkve i pravoslavnih crkava, no delegatima iz kineskih evandeoskih crkava tamošnje su vlasti zabranile doći na kongres. Kakva je bila atmosfera skupa?**

– Ako je išta bilo upravo izuzetno onda je to bila atmosfera. Fascinantno je to da se ljudi nađu po vjeri zajedno iz najrazličitijih krajeva svijeta, ljudi različitih kultura, boja kože, različitih životnih iskustava, od krajnjeg siromaštva do bogatih zemalja Zapada, sabrani u jednom. Zaključno bogoslužje, velika pjevana liturgija, trajalo je tri sata i ja ne znam što ljude tako može povezati osim vjere srca.

* **Što je kongres pokazao o današnjem kršćanstvu u svijetu?**

– Kršćanstvo danas cvate u Africi, Latinskoj Americi, Aziji. Ako

pogledamo sastav kongresa, boju kože ljudi koji su sudjelovali, onda je očito da se fokus kršćanstva pomaknuo na Jug. Netko je rekao da Afrika više nije kontinent koji samo prima misionare, nego je zemlja koja je u stanju i primati i slati misionare širom svijeta. To znači da se življenje vjere u svakodnevnom životu definitivno preselilo u Južnu Ameriku, Afriku i Aziju, pogotovo južnu Aziju i Kinu. Ali mora se priznati – centri odlučivanja i financije su još uvijek na sjevernoj hemisferi, unatoč činjenici što je život na južnoj. Afrika sama, unatoč tolikim nevoljama, problemima, bolestima, nepravdama – zato što živi s drugim poticajem u srcu – ostavlja drukčiji dojam, dojam života.

* Što onda reći o Europi danas?

– Ako promatramo kršćanstvo iz naše vizure, imamo osjećaj da niti u crkvi gdje se propovijeda i nastoji evangelje živjeti, nema nekog velikog života, da je često to doživljeno na razini obreda i tradicije, bez da vjera uspije prožeti svakodnevnicu u dijelu kojeg zovemo sekularni. Dakle, sekularizam je u velikoj mjeri uspio potisnuti vjeru, rekli bismo, u sakristiju. Očituje se to i tako da ljudi koji jesu istinski vjernici ne znaju i nisu dovoljno hrabri jasno artikulirati i živjeti svoju vjeru u svijetu: poslovnom, u medijima, školama... U Europi se danas živi ateizam, o čemu sjajno piše zadnji broj Conciliuma, naslovljen: »Ateisti kojeg Boga?« Stječe se osjećaj da je u Europi Kristova poruka potisнутa i irelevantna. S druge strane, ovakav skup, koji je dakako samo djelić onoga što se događa u svijetu, na južnoj hemisferi – to je nešto što Crkvu u Europi može ohrabriti da s puno više povjerenja u Isusa, i mi sami, hrabro iskoracimo i svjedočimo svoju vjeru. U konačnici, i da ju živimo u svakodnevici.

Božić – dar našem očovječenju

Ako si dozvolimo razmislit, uvidjet ćemo koje su to zapreke – u svijetu buke, brzine i imetka – koje nas sprečavaju da postanemo više ljudi. Božić može, kao i svi blagdani, biti prilika da se preispitamo i nešto sasvim konkretno poduzmemo i vratimo se jednostavnosti, skromnosti, zapravo biti života. Želio bih da Božić bude shvaćen kao dar našem očovječenju.

Gušenje u imetku

Današnje društvo se guši u stvarima, u imetku; izgubilo je i vrijeme i interes za ono što je važno, trajno i vrijedno. Svaki dan

Hrvatsko izaslanstvo u Cape Townu.

se borimo samo za kruh svagdašnji, ali ne s nakanom da bismo ga danas u miru jeli, nego da ili trudom, ili neki pak i nepoštenjem, osiguramo sebe i sedam idućih generacija. To se pokazuje i ovi dana: da nekontrolirano zgrtanje završi u kolapsu, na žalost ne samo kod pojedinaca kao što je to sada s gospodinom Sanaderom, nego se i cijelo društvo inficira nezdravim stavom da se preko noći mora steći veliko bogatstvo.

Snaga svetosti

Ponekad imam osjećaj da mi kršćani vjerujemo da je zlo svijeta snažnije od svetosti vjernika i od straha da ne budemo zaprljani tim zlom mi se povlačimo u neke svoje kule (crkve, teologije, duhovnosti). Nije li upravo činjenica da je Krist došao u ovaj svijet, pokazala da se Bog ne želi odvojiti od ovoga svijeta? U Isusu vidim temeljnu vjeru da je snaga svetosti veća od ne-svetosti. Mi kršćani često grijesimo jer više vjerujemo u snagu zla nego u snagu dobra. A već sam Božić pokazuje da je puno više dobra od zla. U cijeloj slici Božića samo je jedan loš lik – Herod, a svi su drugi dobri i prihvataju Isusa – Marija, Josip, pastiri, mudraci, Ana, Šimun. Morali bismo više vjerovati da snaga svetosti koju imamo može posvećivati svijet, nego što se bojimo da će snaga ne-svetosti opoganiti vjernika i crkvu.

DUHOVNA MISAO

DIN – DON ...

Oglasilo se Nebo jer vapaj se iz boli uzdigao odoz dol ...
Priče vrijeme da na svijet, gle, među prah siđe On ...

Veličanstven svoj On ostavi dvor ...
Iz prostranstva siđe, ponizno, na zemaljsko pokvareno tlo..

On koji od čovjeka jednog, divno, sav ljudski izvede rod ...
On, bez kojeg ne pada kiša, ne sijeva i ne tuče grom ...

On bez kojeg istinski čisto ne postoji dobro ...
Da, On koji jači je no bilo koje zlo ...

Da, siđe Onaj koji je vid slijepcima vraćao, hrome i mrtve dizao ...
Koji je Sol, Svetlo, Put, Ljubav, Istina, Život, Sloboda – bio i ostao!
On, kojeg uhvatiše jer ne htjedeš vjerovati
da pred njima стоји potpun čovjek, a i živi Bog ...
On, koji stvorio i trn i drvo i čavao i te ruke što ga pribiše na brdu
što zove se Golgotom!

Da, On, kojeg ni smrt ni tama zadržati nisu mogle
ni sa svom snagom svojom zlom!
Jer On ... On je uskrsnuo!

Da, On koji i danas čini isto ...
Koji i danas hoda ovom suznom dolinom
I kuca na vrata tvoga srca ne bi li u nj ušao,
ne bi li grijeh oprostio, ako bi ih odškrinuo ...
Ne bi li tko od mrtvih iz praznine ustao ...
Samo ako bi Ga srcem zvao ...

Učini to, čovječe, prije nego bude kasno ...
Prije nego te ponos pobijedi i dokrajci ...
Prije nego sav problijediš pa se nad tobom začuje zvon:
Din – don! Din - don!
Pa, gle, pred Njegov svet i pravedan ti stupiš tron –
tako siromašan, bos i sasvim ...sasvim gol ...

Koji će tvoj onda biti odgovor?
Koje ćeš Mu to svoje predstaviti dobro
kad te samo jedno bude pitao:
Što si učinio s mojim Sinom?
Što si učinio s mojim najvećim blagom i najvećim Darom ...?

Zato, obuci se.. obuci se, čovječe!
Bolje da začuje se nad tobom onaj drugi,
onaj mnogo svečaniji: Din – don! Din – don!
Dražen Radman (2011.)

ZBOR NEBO U BC KARLOVAC

Karlovac, 12. prosinac 2010. (IBA) - U Baptističkoj Crkvi u Karlovcu nastupio je 12. prosinca 2010. zbor *Nebo* iz Baptističke crkve Zagreb. Pod dirigentskom palicom Petre Horvat zbor je izveo program od dvanaest božićnih pjesama, uz pratnju na gitari, bubnju i kontrabasu. Vedrana Colić nastupila je solo s pjesmom »Daj hvalu« čime je osvojila publiku.

Ladislav Ružička, pastor Baptističke crkve u Karlovcu, izložio je kratku poruku o spasenju. Naglasio je kako se jedino preko imena Isusa Krista ljudi mogu spasiti te kako oni koji ga prepoznavaju postaju djeca Božja. *Mi smo kraljevsko svećenstvo, pozvani smo govoriti o Onome koji je došao i o Onome koji dolazi. Isus Krist – Kralj i Spasitelj dolazi po svoju crkvu, posljednja je ura ...* – upozorio je Ružička.

Dirigentica Petra Horvat obratila se prisutnima izjavivši da je cilj zobra *Nebo* okupljanje ljudi iz raznih crkava i zajedničko slavljenje Boga. Nakon toga pozvala je prisutne da zajedno sa zborom *Nebo* otpjevaju poznatu božićnu pjesmu *Tiha noć* čime je program i priveden kraju.

Na koncertu mi je bilo toliko prekrasno da je moja vjera porasla i poželjala sam svaku sekundu svoga života pjevati i slaviti Boga poput zbara Nebo – rekla je Jelka Gotovac, gledateljica koncerta.

Interes i odaziv Karlovačana na ovaj koncert bio je zaista velik, tako da se u prepunoj dvorani Baptističke crkve u Karlovcu tražila i stolica više. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

BOŽIĆNI KONCERT U MAČKOVCU

Ususret blagdanu Božića u BC Mačkovec tradicionalno se održavaju božićni koncerti. Tako je bilo i prošle godine. Molitveni dom je četiri večeri (od 9. do 12. prosinca) bio prepun uzvanika. Nastupio je Zbor BC Mačkovec, Dječji zbor BC Mačkovec te gosti iz Egipta – Petar Baghat i Haidy Baghat Kovačević.

Snimka koncerta mogla se pogledati na MAX TV-u na Čakovečkoj televiziji u nedjelju, 26.12.2010.

Želite li tko pogledati cijeli koncert u miru svoga doma, besplatan DVD moguće je naručiti na email: info@bcmackovec.com

BOŽIĆNI KONCERT U GLINI

Za vrijeme božićnih blagdana ljudi su, ipak, otvoreni za duhovno. Računajući na to, upriličili smo 17. prosinca 2010. i prvi koncert u našoj crkvi. Do sada smo nekoliko puta, u ljetno vrijeme, organizirali koncerte na otvorenom, u centru grada. Rekli bismo, tu ne možeš promašiti. U toplim ljetnim večerima ljudi su vani. Uvijek će netko stati. I tako je bilo.

Međutim, ovaj je koncert bio nešto dijagonalno suprotno. Zima je. Snijeg. Ljudi su se sakrili po kućama. Opća depresija. Tko će doći na koncert. Još u baptističku crkvu. Da problem bude veći, vremenska je prognoza bila točka na »i«. Hladno i obilan snijeg poslije podne i kroz noć. Gosti su trebali doći iz daleka. Domaći ljudi trebali su izaći iz toplih kuća. Nekoliko sestara iz crkve je bolesno ... Pozvali smo puno naših prijatelja. Mnogi su se opravdavali da neće

moći doći. Pozvali smo i braću i sestre iz okolnih crkava. Da nas bude više.

Dan prije, to je bila situacija. Učinili smo »sve« što smo mogli, i osjećali se prilično bespomoćno. Bog može učiniti ono što mi ne možemo. S povjerenjem smo mu sve prepustili u molitvama.

Petak. Topla, svijetla, čista, ukrašena i spremna za koncert crkvena sala čekala je posjetitelje. Nije nas bilo puno. Samo su jedan brat i sestra došli iz obližnjih crkava. Međutim, naših je prijatelja bilo tri puta više nego nas. Tristo posto! To nipošto nije malo, da budemo skromni. I još, na kraju, svi su bili oduševljeni onim što su čuli. Za sve to vrijeme, ništa od mećave. Nije zaledršala ni jedna pahulja. Bez žurbe smo se družili neko vrijeme. Zatim su gosti večerali. Pa otišli na put. Tek je u Varaždinu počeo snijeg. Ali, već su bili kod kuće.

Željeli bismo se zahvaliti našoj braći i sestrma iz Međimurja: Rudiju Fajglu, Branku Kovačeviću, Olgu Plevnjak i Raheli Šimunić. Za nezaboravnu večer s njima i njihovim gostima: Dankom Tomanićem i Simeonom Goga. Za Božju milost koju nam je iskazao. Neka njihove pjesme pokažu nekoj duši put prema Bogu. Tu mu molitvu upućujemo sa zahvalnošću. (J. J. Šućura/IBA/GC)

BOŽIĆNI KONCERT benda VOTUM U KARLOVCU

U Baptističkoj crkvi Karlovac održan je 19. prosinca 2010. božićni koncert benda *Votum* pod nazivom »Od Sluge do Kralja«. Program od dvanaest pjesama izvodili su Kristijan Kovač, Tomislav Kubica, Filipa Prđun, Matea Ružička i Ines Salopek. Prekrasne božićne pjesme poput »Raduj se«, »Božićna priča« i »Emanuel« nikoga prisutnog u dvorani nisu ostavile ravnodušnim, a glazbenici su pripremili i poseban mix božićnih povijesnih pjesama koje se rjeđe pjevaju. Kristijan Kovač oduševio je publiku solo izvedom pjesme »O mjesto malo Betlehem«.

Pastor Ladislav Ružička iz Baptističke Crkve Karlovac iznio je kratku propovijed. Postavio je pitanje o svrsi Kristova dolaska i smislu Božića na koje odgovor možemo naći u Svetom Pismu. *Isus Krist došao je objaviti svoga nebeskog Oca kojega nitko nije video, Isus je*

došao donijeti spasenje i vječni život ljudima, Isus je došao da nas osloboди od sile grijeha i da pronađe one koji su izgubljeni – naglasio je Ružička.

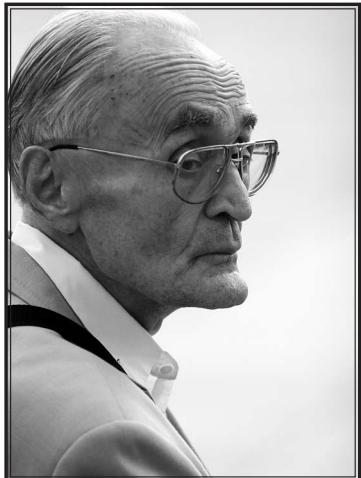
Na kraju je pastor Ružička pozvao sve prisutne da zajedno s bendom *Votum* otpjevaju pjesmu »Tiha noć«, ali tako da Isus ne bude vani, nego da bude unutra, u našim srcima i mislima, u našim domovima, da bude u našem životu kao Gospodin i Kralj. (S. Rozner Malina/IBA/GC)

IN MEMORIAM

Vojislav Borovac

Privlaka kod Vinkovaca, 6. 4. 1926. – Osijek, 30. 8. 2010.

Odrastao je u ekumenskom ozračju miješane obitelji, a cijeli je život bio posvećen izgradnji razumijevanja među kršćanskim, ali i zajednicama abrahamske tradicije. Krstio ga je Stevo Dereta 8. 3. 1992. u Baptističkoj crkvi u Rijeci. Služio je u Baptističkoj crkvi u Osijeku; povremeno propovijedajući, te se skrbeći za starije i slabije u zajednici. U dobi od 67. godina ispunio si je davnašnju želju i upisao studij teologije na ETF-u u Osijeku, koji je zaokružio vrijednom radnjom o povijesti baptizma u Istočnoj Slavoniji.

Bosiljka Vrbanac

Lukovdolska Draga, 4. 7. 1937. – Zagreb, 27. 10. 2010.

Obratila se u ranoj mladosti, a krstio ju je Franjo Klem 1955. na rijeci Kupi u Riblju pored Severina n/K. Dolaskom u Zagreb aktivno se uključila u omladinski rad, pjevanje u zboru, pisanje nota i vjerski tisak, a pomagala je u širenju evanđelja, molitvom i financijski. Izdala je *Malu Bibliju* s izvodom iz svake knjige Biblije, priređenu u minijaturnom formatu. Sahranjena je u Zagrebu.

Marija (Mažena) Nadaždi, rođ. Prohaska
Filipovac, 27. 10. 1921. – Petrinja, 10. 11. 2010.

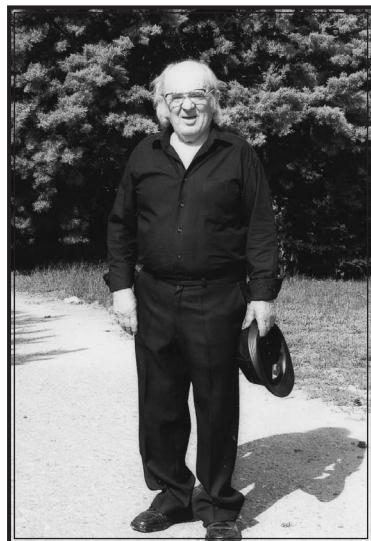

»Teta Mažena« bila je desetljećima jedna od vodećih sestara siračke Baptističke crkve. Krštena je 24. 9. 1950. u Daruvaru, a od samih početaka rada u crkvi započinjala je i vodila pjesme slavljenja. Posebice je ostala u pamćenju kao vrsna glavna kuvara na brojnim omladinskim konferencijama i svečanim crkvenim skupovima, a tako i prigodom otvaranja siračkoga molitvenog doma »Sion« o čemu pišemo u ovom broju časopisa. U siječnju 2007. preselila se kod sina Miroslava u Petrinju i redovno počađala tamošnju crkvu.

M. Nadaždi (peto s lijeva u srednjem redu)
29. 11. 1960. na otvorenju M. doma »Sion« u Siraču.

Albe Buza

Tavankut, 21. 9. 1928. – Tavankut, 19. 11. 2010.

Rođen je i odrastao u Tavankutu, a krstio ga je Adolf Lehotsky u Baptističkoj crkvi u Subotici 1. 9. 1968. Od 1971. do 1984. živi u Rijeci i djeluje u riječkoj Baptističkoj crkvi, gdje je jedno vrijeme i član crkvenoga odbora. Potom se sa svojom drugom suprugom Zuskom vraća u Tavankut. Za vrijeme rata na prostorima bivše Jugoslavije uključuje se u rad humanitarne udruge »Tabita« koja je djelovala u Vojvodini. U tu svrhu je odvojio prostorije u dijelu svoje kuće za potrebe podjele humanitarne pomoći. Dio zemljišta pored svoje obiteljske kuće darovao je u svrhu izgradnje nove crkve u Tavankutu, a uložio je i u gradnju. Za njegova je života crkva i izgrađena, a otvorene je trebalo biti u ovoj godini. Brat Buza svojim je osebujnim životom i izgradnjom crkve ostavio duboki trag u Tavankutu, tako da su mu na isprajaj došli mnogi sumještani i crkveni dječlatnici Katoličke crkve u Tavankutu.

Branko Latas

Janja Gora, 1. 3. 1929. – Plaški, 6. 9. 2010.

Rođen i odrastao u Janjoj Gori pored Plaškog. Posljednji desetak godina bio je članom Baptističke crkve u Plaškom, »brat koga ćemo svi pamtitи po zadovoljstvu i osmijehu, koji se nikada nije žalio na životne probleme. 'Čovjek planira, ali Bog odlučuje', bila je izjava koju je često ponavljao« – bilježi njegov pastor D. Ogrizović.

Mijo Tompa

Brčko, 5. 10. 1923. – Rijeka, 1. 12. 2010.

Rođen je u Vinkovcima, a krstio ga je Josip Horvat u Baptističkoj crkvi u Vinkovcima 5. 8. 1975. Brat Mijo aktivno je sudjelovao u radu vinkovačke crkve, gdje je jedno vrijeme bio i blagajnikom. Brat Mijo i supruga Katica s kćerkom Margitom i sinom Rudijem živjeli su u Vinkovcima nedaleko želježničkog kolodvora. Nekad se više putovalo vlakom, tako da su mnogi propovjednici i druga braća kad god su trebali prenoćiše u Vinkovcima bili dobrodošli gosti u njihovu domu.

IN MEMORIAM

Glas Crkve – broj 36 – veljača 2011. 27

Katica Tompa, rođ. Lendvaj
Cerna, 26. 6. 1926. – Rijeka, 7. 1. 2011.

Nedugo nakon odlaska svoga supruga, napustila nas je njegova supruga Katica. Na temelju svoje vjere krštena je još davne 1948. na Bosutu u Cerni. Posljednjih su mjeseci, shrvani bolešću i nemoći, Katica i Mijo Tompa živjeli u Rijeci kod kćerke Margite i zeta Stipana.

Tomislav Kubica
Daruvar, 26. 2. 1981. – Duga Resa, 4. 2. 2011.

Pred zaključenje ovoga broja stigla je do nas tužna vijest o tragičnom odlasku Tomislava Kubice, vrijednog suradnika IBE i »Glasa Crkve«. Poginuo je u teškoj prometnoj nesreći na pružnom prijelazu u D. Zvečaju, zajedno s kolegom s posla.

Rođen je u Daruvaru gdje je i kršten 30. 6. 1996. U braku sa suprugom Nikolinom rođena je kćerkica Petra, a očekuju i prinovu. Tomislav je bio vrijedan pastorov suradnik u BC Karlovac u radu s mladima, posebice je sudjelovao u glazbenom životu crkve. Suosjećamo s obitelji u ovome teškom gubitku, s vjerom u Božju utjehu i sa životom nadom u ponovni susret. (IBA/GC)

NEKA SVJEDOČANSTVA SLUŠATELJA VALA EVANDELJA

1. »... Sretan sam što sam s Vama stupio u kontakt ... Molio sam Boga da me poveže s nekim s kim bih mogao zajednički proučavati Riječ Božju ... Bog je odgovorio tako da me uputio na Vašu emisiju ...« (slušatelj iz istočne Slavonije)

2. »Rado vas slušam ... i jako sam sretna da se mogu u ovim ... pogubnim vremenima radovati ... blagoslovljenim propovijedima iz Božje riječi putem radija. Vi me duhovno hranite i psihički i fizički; lakše živim makar sam stara 78 godina ...« (slušateljica iz zapadne Slavonije)

3. »Hvala Isusu, našem Gospodinu, što me je spasio putem radio emisije Val Evandelja ... slušam vaše meni najmlijije emisije, propovijedi Božje riječi ...« (slušateljica iz zapadne Slavonije)

4. »Svaki mi dan krasite život nadahnjujući me da slušam Val Evandelja ... moj se život promjenio na bolje upoznavši Gospodina Isusa ...« (slušateljica iz Dalmacije)

5. »Vaše emisije ... redovito slušam. One su nam potrebne, jer nam ukazuju na smisao života, pomažu nam da imamo osobni odnos s našim Spasiteljem Isusom Kristom i da iz tog odnosa spoznajemo Božju ljubav ...« (slušatelj iz Istre)

6. »Ja vas slušam oko dvije godine i prošla sam s vama od svog početka do

obraćenja ... Svaku večer čekala bih početak emisije Val Evandelja ...« (slušateljica iz Zagorja)

7. »Vi ste duhovna okrjepa vjerniku. Prateći vaša čitanja i razmatranja Božje riječi vjernik dolazi do mnogih istina i saznanja. Bogu dragom hvala kada imamo tu priliku da nešto više naučimo iz Božje riječi ...« (slušatelj iz Dalmatinske zagore)

8. »Vaš vjerni i dugogodišnji slušalac ... na putu sam da pridobijem za Krista jednu dragu gospođu, a vas molim da joj pošaljete Riječ Božju – Bibliju. Unaprijed zahvaljujem.« (slušatelj iz Like)

9. »Slučajno sam prije jedne godine na radiju čula emisiju Val Evandelja. Uz nju sam se osjećala bolje u tuđini ... ja radim u Trstu kao njegovateljica ... Slušajući Val Evandelja puno sam naučila o Svetom pismu ... sada mi je jasnije kad sam slušala vaše tumačenje. Vi ste mi u tuđini velika utjeha i nada ...« (slušateljica iz Italije)

10. »Poštovani! Vaša emisija znači za mene pravu duhovnu okrjepu. Ovdje u Njemačkoj čujemo vas sasvim dobro. Neka Gospodin i nadalje blagoslovi i vaše djelo na širenju Njegove svete riječi. Molila bih vas da mi pošaljete Bibliju i CD sa odabranim porukama ... Milost vam i mir od Boga, Oca našega i Gospodina Isusa Krista.« (slušateljica iz Njemačke)

Radio emisije od sada možete slušati i preko telefona i to na 5 jezika.

01/6418970 hrvatski jezik

Dnevno nudimo 9 različitih emisija na hrvatskom jeziku:

- »Kroz Sveti pism«
- »Riječ za danas«
- »Dodir«
- »Radosna vijest«
- »Koji je smisao života?«
- »Samo vjera«
- »Vrijeme za priču«
- »Kruh naš svagdašnji«
- »Propovijedaj Riječ«

01/6418971 srpski jezik

01/6418972 talijanski jezik

01/6418973 njemački jezik

01/6418974 engleski jezik

Nakon preslušane poruke ili emisije, na telefonskoj sekretarici možete usnimiti svoj komentar ili naručiti ponuđenu duhovnu literaturu.

VAL
EVANDELJA

Travnik 16, 40000 Čakovec, tel./fax: 040/363-390
tel.: 363-656, E-mail: radio.val@post.t-com.hr
web: www.twr-hrvatska.org, SMS: 095 84 88 705
(radio emisije na internetu)

PODRUČJE PRIJAMA – OKUĆANI I OKOLICA
UKV - 105,5 MHz (FM)
Hrvatski radio „Bijesak“

pon. 21:30-22:00 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	pon. 6:30 20:30 „Riječ za danas“ - D. i Paul Schroeder
ut. 21:30-22:00 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	ut. 6:30 20:30 „Sola fide“ - Duro Samac, dipl. in. teolog
st. 21:30-22:00 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	st. 6:30 20:30 „Sveti vikend“ - dr. sc. Josip Mikulić
čet. 21:30-22:00 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	čet. 6:30 20:30 „Dodir“ - dr. Charles F. Stanley
pet. 21:30-22:00 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	pet. 19:00-19:15 „Vrijeme za priču“
sub. 21:30-21:45 „Radosna vijest“ - Mladen Jovanović	sub. 6:30 20:30 „Propovijedaj Riječ“ - dr. Josip Horak
ned. 21:30-21:45 „Radosna vijest“ - Mladen Jovanović	ned. 19:00-19:15 „Vrijeme za priču“
sub. 22:00-22:30 „Dodir“ - dr. Charles F. Stanley	
ned. 21:30-21:45 „Sveti vikend“ - dr. sc. Josip Mikulić ili	
ned. 21:30-21:45 „Sola fide“ - Duro Samac, dipl. in. teolog ili	
ned. 21:30-21:45 „Propovijedaj Riječ“ - dr. Josip Horak	
ned. 21:30-21:45 „Radosna vijest“ - Mladen Jovanović	
pon. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	
ut. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	
st. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	
čet. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	
pet. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee	

PODRUČJE PRIJAMA – OKUĆANI I OKOLICA
UKV - 105,5 MHz (FM)
Hrvatski radio „Bijesak“

pon. 6:30 | 20:30 „Riječ za danas“ - D. i Paul Schroeder
ut. 6:30 | 20:30 „Sola fide“ - Duro Samac, dipl. in. teolog
st. 6:30 | 20:30 „Sveti vikend“ - dr. sc. Josip Mikulić
čet. 6:30 | 20:30 „Dodir“ - dr. Charles F. Stanley
sub. 19:00-19:15 „Vrijeme za priču“
ned. 6:30 | 20:30 „Propovijedaj Riječ“ - dr. Josip Horak
ned. 19:00-19:15 „Vrijeme za priču“

pon. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee
ut. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee
st. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee
čet. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee
pet. 23:00-00:30 „Kroz Sveti pismo“ - dr. J. Vemon McGee

TWR emitira radio program na više od 200 svjetskih jezika i dijalekata (www.twr.org)

žiro račun: 2360000-1101473413, devizni račun:
IBAN: HR6923600001101473413 Swift: ZABA HR 2X

Diskriminira li Vlada Republike Hrvatske vjerske zajednice?

Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu ustvrdio da je Hrvatska prekršila Europsku konvenciju o ljudskim pravima i presudio da je došlo do kršenja članka 9. (slobode mišljenja, savjeti i vjere) te kršenja članka 14. (zabranu diskriminacije) Konvencije.

Hrvatski porezni obveznici dužni su, kada presuda postane pravomoćna, platiti štetu koja ukupno iznosi više od 32 tisuće eura.

Mario Dučić (prvi slijeva), Damir Šćeković i Jasmin Milić (drugi i treći zdesna) - predstavnici crkava u čiju je korist donesena presuda na Europskom sudu u Strasbourgu. (Fotografija snimljena na prijemu kod predsjednika dr. Iva Josipovića 1. 6. 2010.)

Neusklađenost pravnih propisa koji reguliraju djelovanje vjerskih zajednica na području Republike Hrvatske – uz nedorečenosti i poteškoće njihove primjene – posljedovala je čak tužbom triju protestantskih denominacija na Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu. Slučaj je nedavno pozitivno riješen u korist tužitelja. Europski sud za ljudska prava osnovale su u Strasbourgu 1959. države članice Vijeća Europe kako bi se bavio slučajevima navodnog kršenja *Europske konvencije o ljudskim pravima*.

Zakonska regulativa o djelovanju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj

Osim prava i obveza zajamčenih *Ustavom Republike Hrvatske* (koji u čl. 14. navodi da »Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. – Svi su pred zakonom jednaki«) na snazi je, naime, više specifičnih propisa s različitom pravnom snagom koji reguliraju djelovanje vjerskih zajednica. Najveću pravnu snagu imaju međudržavni ugovori između Republike Hrvatske i Svetе Stolice, sklopljeni u razdoblju 1996. – 1998. (*Ugovor o pravnim pitanjima*, *Ugovor o suradnji na području odgoja i kulture*, *Ugovor o dušobrižništvu oružanih i redarstvenih snaga RH* i *Ugovor o gospodarskim pitanjima*), koji povlašteno reguliraju djelovanje Katoličke

crkve u Hrvatskoj. Godine 2002. donesen je pak *Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica* koji je između ostalog propisao vođenje evidencije vjerskih zajednica pri nadležnom ministarstvu, a također i otvorio mogućnost sklapanja pojedinačnih ugovora između Vlade Republike Hrvatske i vjerskih zajednica kojima bi se regulirala pitanja od zajedničkog interesa (pravna, gospodarska, obrazovna i dr.). Većina značajnijih vjerskih zajednica potpisala je tijekom 2003. i 2004. takav ugovor s Vladom RH, a među njima i Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj (NN 196/03 od 15. 12. 2003.). Međutim, nekima je važnijim vjerskim zajednicama uskraćeno ovo pravo, a na temelju Zaključka Vlade RH od 23. 12. 2004. (interni propis koji nije objavljen u »Narodnim novinama«) kojim se ne dopušta potpis ugovora onim vjerskim zajednicama koje ne mogu dokazati kontinuitet svoga djelovanja od 6. travnja 1941. i čiji broj vjernika ne prelazi, prema posljednjem popisu stanovništva, 6000 pripadnika.

Tužba Europskom sudu za ljudska prava

Tri denominacije kojima je uskraćeno pravo pristupa potpisu ugovora, poimence Savez crkava »Riječ života«, Crkva cjelovitog evangelja i Protestantska reformirana kršćanska crkva u Republici Hrvatskoj, podnijele su 4. prosinca 2007. tužbu Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu. U tužbi se navodi kako odbijanje Vlade RH da sklopi s njima Ugovor kojim će se regulirati njihov zakonski status, a zbog čega im je poslijedično zapriječena i mogućnost provođenja vjerske prakse (posebice vjerskog obrazovanja u javnim školama i vrtićima i ishodovanje službenoga pravnog priznanja vjerski sklopljenih brakova) predstavlja čin diskriminacije Vlade RH prema njima.

U procesu pod nazivom »Savez crkava Riječ Života i ostali protiv Republike Hrvatske« Europski sud za ljudska prava jednoglasno je 9. prosinca 2010. donio presudu o

tome kako je u ovom slučaju došlo do kršenja članka 9. (slobode mišljenja, savjeti i vjere) te kršenja članka 14. (zabranu diskriminacije) Europske konvencije o ljudskim pravima. Sud je zaključio da se kriteriji za sklapanje Ugovora s Vladom RH nisu primjenjivali jednak na sve vjerske zajednice i da to razlikovanje u postupanju nije imalo objektivno niti razumsko opravdanje. Nadalje, temeljem članka 41. (pravedna odšteta) Konvencije Sud je donio odluku da Republika Hrvatska treba svakoj od crkava koje su podnijele tužbu isplatiti 9000 EUR za nenovčanu nanesenu štetu te zbirno 4570 EUR za pokriće troškova te nadoknaditi sve eventualne prateće pristojbe.

Tužba je odbijena u dijelu u kojem su crkve podnijele pritužbu vezanu uz pastoralnu skrb u zdravstvenim i socijalnim ustanovama te zatvorima, budući da na to imaju pravo sve vjerske zajednice bez obzira jesu li sklopile narečeni ugovor kojima se regulira njihov zakonski status ili nisu. Crkve tužiteljice nisu podastrijele primjer kojim bi dokazale kako im je uskraćeno i pravo na pastoralnu skrb.

Ova presuda nije konačna. Vlada RH može u propisanom roku od 90 dana uložiti priziv. Ukoliko eventualni priziv ne bude usvojen, odluka suda bit će konačna.

Na press-konferenciji članica Hrvatske kršćanske koalicije povodom dobivene tužbe na Europskom sudu za ljudska prava, održanoj 15. prosinca 2010. u prostorijama knjižnice i čitaonice »Bogdan Ogrizović« u Zagrebu, odvjetnica tužitelja Ines Bojić napomenula je kako su tužitelji već vodili u Hrvatskoj upravni spor kao i da je Ustavni sud uskratio očitovanje o ustavnosti propisa koji reguliraju status vjerskih zajednica. Ustvrdila je također da Sud u Strasbourgu nije donio presudu protiv hrvatskim zakonima, nego je osporio diskutabilan Zaključak Vlade RH od 23. 12. 2004. Konferenciji su nazočili i predstavnici crkava u sporu – Damir Šćeković za Savez crkava »Riječ Života«, Mario Dučić za Crkvu cjelovitog evangelja te Jasmin Milić za Protestantsku reformiranu kršćansku crkvu u Republici Hrvatskoj – ocjenivši da je ova presuda doprinos razvoju vjerskih sloboda u Republici Hrvatskoj. (rk)

ISSN 1331-4130. Godina XVI, Broj 36, veljača 2011.

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000 Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403. E-mail: glascrkve@baptist.hr. **Uredništvo:** Giorgio Grlić, Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svjetlana Mraz, Željko Mraz. **Glavni urednik:** Ruben Knežević. **Tehnički urednik:** Teofil Dereta. **Službena web stranica:** www.baptist.hr. **Tisk:** TOP DAN d.o.o.

Dragovoljni prilozi uplaćuju se na žiro-račun Saveza baptističkih crkava u RH br. 2360000-1101525063, s naznakom »Donacija za GC«. Prilozi iz inozemstva šalju se u korist Saveza baptističkih crkava na devizni račun br. 2100222659 kod Zagrebačke banke d.d. Zagreb, IBAN HR88 2360 0001 1015 2506 3, BIC (Swift) ZABAHR2X.